

સુબોધ સંસ્કૃત ધાતુ રૂપાવલી

ભાગ-૪

અધતન, આશીર્વાદાર્થ, પ્રેરક, ઈચ્છાદર્શક, ચડ્લુબન્ત પ્રક્રિયા,
ભાવવાચક નામ, કણ્ઠ્વાદિ ધાતુ વગેરેના રૂપો

૧૪

પ્રેરક : યૈરાગ્ય વારિધિ પ.પૂ.આ. શ્રીકુલચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા. તથા
વાત્સલ્ય વારિધિ પ.પૂ.મુનિરાજ શ્રીરશ્મિરાજ વિજયજી મ.સા.

સુબોધ આલેખક : રાજેશ જૈન

સુબોધ સંસ્કૃત ધાતુ રૂપાવલી

(અદત્ત ભૂતકાળ, આશીર્વાદાર્થ, ઈચ્છાદર્શક, ભાવવાચક નામ, યજ્ઞલુબન્ત પ્રક્રિયા, યજ્ઞન્ત પ્રક્રિયા, ઉપમાન કર્તા વગેરે રૂપો)

ભાગ - ૪

પ્રેરક

સિદ્ધાન્ત મહોદયિ, કર્મ સાહિત્ય નિષ્ણાત
સ્વ. પ. પૂ. આચાર્યદેવ શ્રી પ્રેમસૂરીશ્વરજી મ.સા.
ના અંતિમ શિષ્યરત્ન વૈરાગ્ય વારિધિ, ગુરુદેવ
પ. પૂ. આચાર્યદેવશ્રી કુલચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.
તથા વાત્સલ્ય વારિધિ
પ. પૂ. મુનિરાજ શ્રી રત્નિરાજવિજયજી મ.સા.

સુબોધ આલેખક

રાજેશ જૈન

પ્રામિત્થાન

દિવ્ય દર્શન કાર્યાલય
૩૬/ કલિકુંડ સોસાયટી, મફલીપુર
ચાર રસ્તા, ઘોળકા- ૩૮૪૧૭૦.
જી. અમદાવાદ
ફોન : (૦૨૭૧૪) ૨૨૫૪૮૨, ૨૨૫૯૮૧

પ્રકાશક

તત્ત્વત્રયી પ્રકાશન
રાજેશ જેન
૧૭, દિવ્ય કોલોની, શાંતિનગર
સોસા. પાસે, ઊંઝા- ૩૮૪૧૭૦.
જી- મહેસાણા ફોન :- (૦૨૭૬૭)
(૦) ૨૫૪૫૭૮, (M) ૦૨૭૬૭ ૩૬૦૨૬૬

નકલ-૧૦૦૦

આવૃત્તિ - પ્રથમ

વિ.સં.૨૦૫૬,

ઈ.સ. ૨૦૦૪

મૂલ્ય- ૧૫/-

સૂચના :- આ પુસ્તક જ્ઞાનનિધિમાંથી છપાયેલ હોવાથી કોઈ પણ ગૃહસ્થે માલિકી કરવી નહી.
(ગૃહસ્થને અભ્યાસાર્થે પુસ્તકની આવશ્યકતા હોય તો લખેલી કિંમત જ્ઞાનખાતામાં જમા કરાવવી)

ૐ

-: મુદ્રક :-

RAJ ARTS

卐

રાજેશ જેન

ઊંઝા, જી. મહેસાણા (ઉ.ગુજ.)

ફોન :- (૦) (૦૨૭૬૭) ૨૫૪૫૭૮, (M) ૦૨૭૬૭ ૩૬૦૨૬૬

પ્રસ્તુત પુસ્તકનો લાભ લેનાર માઘ્યશાળી પરિવાર

પૈરાગ્ય વારિધિ, તપ-ત્યાગ સંયમમૂર્તિ, આયડ તીર્થોદ્ધારક
પ.પૂ. આચાર્યદેવશ્રી કુલચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મહારાજની
પ્રેરણાથી પિંડવાડા રાજસ્થાન નિવાસી સ્વ. કપુરચંદજી જેસાજીના આત્મશ્રેયાર્થે
હસ્તે. પાનીબેન કપુરચંદજી, પારસમલજી, જિતેન્દ્ર કુમારજી

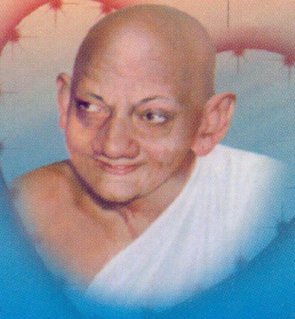
મહેરજીર

સિદ્ધાન્ત મહોદયિ
સ્વ. પ. પૂ. આ.
શ્રીપ્રેમસૂરીશ્વરજી મ.સા.

આચડ મંડણ શ્રીઆદિનાથ ભગવાન

વૈરાગ્ય વારિધિ પ.પૂ. આ.
શ્રીકુલચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.

અનુક્રમણિકા

વિગત	પૃષ્ઠ	વિગત	પૃષ્ઠ
પ્રકરણ-૧ અઘતલ ભૂતકાળ		પ્રકરણ-૪ ઈચ્છાદર્શક	
પહેલો પ્રકાર (માત્ર પરસ્પૃષ્ટી)	૧	રૂપાખ્યાન	૭૬
બીજો પ્રકાર	૩	ઈચ્છા અર્થમાં કામ્ય પ્રત્યય	૮૦
ત્રીજો પ્રકાર (દશમો ગણ અને પ્રેરક માટે - દ્વિરક્તિ થશે)	૧૬	ઈચ્છા અર્થમાં ક્યન્ પ્રત્યય	૮૧
ચોથો પ્રકાર	૨૬	પ્રકરણ-૫	
પાંચમો પ્રકાર	૪૪	ધાતુના કર્તા અર્થમાં અક પ્રત્યયાન્ત	૮૨
છઠ્ઠો પ્રકાર (માત્ર પરસ્પૃષ્ટી)	૫૯	શબ્દો લિંગમાં	
સાતમો પ્રકાર	૬૨	ભાવવાચક પુંલિંગ નામ	૮૪
પ્રકરણ-૨ આશીર્વાદાર્થ		ભાવવાચક સ્ત્રીલિંગ નામ	૮૭
પ્રત્યય	૬૬	ભાવવાચક નપુંસકલિંગ નામ	૮૮
રૂપાખ્યાન	૬૭	પ્રકરણ-૬	
પ્રકરણ-૩ પ્રેરક રૂપ		ચક્રલુબન્ત પ્રક્રિયા	૯૩
	૭૧	ચક્રન્ત પ્રક્રિયા	૯૭

અનુક્રમશિકા

વિગત	પૃષ્ઠ	વિગત	પૃષ્ઠ
પ્રકરણ-૭			
ઉપમાત કર્તા	૧૦૦		
આચાર અર્થમાં ય પ્રત્યય.	૧૦૧		
પ્રકરણ-૮			
કણ્ઠવાદિ ધાતુઓ	૧૦૩		
લોકિક ધાતુઓ	૧૦૪		
સૌત્ર ધાતુઓ	૧૦૫		
વાક્ય કરણીય ધાતુઓ	૧૦૬		
સ્વાર્થિક પ્રત્યયાન્ત ધાતુઓ	૧૦૭		

❖ પ્રકરણ - ૧ ❖

અધતન ભૂતકાળ પહેલો પ્રકાર (માત્ર પરસ્મૈપદી)

પ્રત્યય

	એ.વ.	દ્વિવ.	બ.વ.
પુરુષ ૧	અ	વ	મ
પુરુષ ૨	સ્	તમ્	ત
પુરુષ ૩	ત્	તામ્	उस्

રૂપાખ્યાન

इ - ૨, ૫૨. ૪વું

અગામ્	અગાવ	અગામ
અગા:	અગાતમ્	અગાત
અગાત્	અગાતામ્	અગુ:

घ्रा - ૨, ૫૨. સંઘવું

અઘ્રામ્	અઘ્રાવ	અઘ્રામ
અઘ્રા:	અઘ્રાતમ્	અઘ્રાત
અઘ્રાત	અઘ્રાતામ્	અઘ્રુ:

छो - ४, ५२. कापवुं			पा - १, ५२. पीवुं		
अच्छाम्	अच्छाव	अच्छाम	अपाम्	अपाव	अपाम
अच्छाः	अच्छातम्	अच्छात	अपाः	अपातम्	अपात
अच्छात्	अच्छाताम्	अच्छुः	अपात्	अपाताम्	अपुः
दो - ३, ५२. आपवुं (४, ५२. कापवुं)			भू - १, ५२. ढोवुं, थवुं		
अदाम्	अदाव	अदाम	अभूवम्	अभूव	अभूम
अदाः	अदातम्	अदात	अभूः	अभूतम्	अभूत
अदात्	अदाताम्	अदुः	अभूत्	अभूताम्	अभूवन्
धा - ३, ५२. धरवुं			शो - ४, ५२. तीक्ष्ण करवुं		
अधाम्	अधाव	अधाम	अशाम्	अशाव	अशाम
अधाः	अधातम्	अधात	अशाः	अशातम्	अशात
अधात्	अधाताम्	अधुः	अशात्	अशाताम्	अशुः
धे - २, ५२. स्तनपात्र करवुं			सो - ४, ५२. अंत आशवो		
अधाम्	अधाव	अधाम	असाम्	असाव	असाम
अधाः	अधातम्	अधात	असाः	असातम्	असात
अधात्	अधाताम्	अधुः	असात्	असाताम्	असुः
सुनीध संस्कृत धातु इपावली भाग-४			२		

સ્થા - ૧,૫૨. ઉભા રહેવું

અસ્થામ્	અસ્થાવ	અસ્થામ
અસ્થા:	અસ્થાતમ્	અસ્થાત
અસ્થાત્	અસ્થાતામ્	અસ્થુ:

જીજે પ્રકાર

પ્રત્યય

પરસ્પૃષ્ટ

	એ.વ.	દ્વિવ.	બ.વ.
પુરુષ ૧	અમ્	વ	મ
પુરુષ ૨	સ્	તમ્	ત
પુરુષ ૩	ત્	તામ્	અન્

આત્મનેપદ

એ.વ.	દ્વિવ.	બ.વ.
ઇ	વહિ	મહિ
થાસ્	ઇથામ્	ધ્વમ્
ત	ઇતામ્	અન્ત

રૂપાખ્યાન

અસ્ - ૪,૫૨. ફેંકવું

આસ્થમ્	આસ્થાવ	આસ્થામ
આસ્થ:	આસ્થતમ્	આસ્થત
આસ્થત્	આસ્થતામ્	આસ્થન્

આપ્ - ૫,૫૨. મેળવવું

આપમ્	આપાવ	આપામ
આપ:	આપતમ્	આપત
આપત્	આપતામ્	આપન્

ऋ - ३, ५२. ४ वुं

आरम्	आराव	आराम
आरः	आरतम्	आरत
आरत्	आरताम्	आरन्

ऋध् - ४, ५२. वृद्धिं थवी

आर्धम्	आर्धाव	आर्धाम
आर्धः	आर्धतम्	आर्धत
आर्धत्	आर्धताम्	आर्धन्

कुप् - ४, ५२. गुस्से थवुं

अकुपम्	अकुपाव	अकुपाम
अकुपः	अकुपतम्	अकुपत
अकुपत्	अकुपताम्	अकुपन्

कृश् - ४, ५२. दुर्जलं थवुं

अकृशम्	अकृशाव	अकृशाम
अकृशः	अकृशतम्	अकृशत
अकृशत्	अकृशताम्	अकृशन्

क्रुध् - ४, ५२. गुस्से थवुं

अक्रुधम्	अक्रुधाव	अक्रुधाम
अक्रुधः	अक्रुधतम्	अक्रुधत
अक्रुधत्	अक्रुधताम्	अक्रुधन्

क्लम् - १, ४, ५२. षेठ थवो

अक्लमम्	अक्लमाव	अक्लमाम
अक्लमः	अक्लमतम्	अक्लमत
अक्लमत्	अक्लमताम्	अक्लमन्

क्लृप् - १, ५२. समर्थं होवुं

अक्लृपम्	अक्लृपाव	अक्लृपाम
अक्लृपः	अक्लृपतम्	अक्लृपत
अक्लृपत्	अक्लृपताम्	अक्लृपन्
अक्लृप्त, अकल्पिष्ट		

क्लिद् - ४, ५२. लीनुं थवुं

अक्लिदम्	अक्लिदाव	अक्लिदाम
अक्लिदः	अक्लिदतम्	अक्लिदत

अक्लिदत् अक्लिदताम् अक्लिदन्
क्षम् - ४, ५२. क्षमा क२वी

अक्षमम् अक्षमाव अक्षमाम्
अक्षमः अक्षमतम् अक्षमत
अक्षमत् अक्षमताम् अक्षमन्
क्षुद् - ७, ५२. भूक्षो क२वी

अक्षुदम् अक्षुदाव अक्षुदाम्
अक्षुदः अक्षुदतम् अक्षुदत
अक्षुदत् अक्षुदताम् अक्षुदन्
(अक्षुत्-अक्षौत्सीत्)

क्षुध् - ४, ५२. भूष् लागवी

अक्षुधम् अक्षुधाव अक्षुधाम्
अक्षुधः अक्षुधतम् अक्षुधत
अक्षुधत् अक्षुधताम् अक्षुधन्

क्षुभ् - ४, ५२. क्षोभ पामवो

अक्षुभम् अक्षुभाव अक्षुभाम्

अक्षुभः अक्षुभतम् अक्षुभत
अक्षुभत् अक्षुभताम् अक्षुभन्
ख्या - २, ७. कहेवुं

परस्मैपद

अख्याम् अख्याव अख्याम्
अख्यः अख्यतम् अख्यत
अख्यत् अख्यताम् अख्यन्

आत्मनेपद

अख्ये अख्यावहि अख्यामहि
अख्यथाः अख्येथाम् अख्यध्वम्
अख्यत अख्येताम् अख्यन्त

गम् - १, ५२. १८वुं

अगमम् अगमाव अगमाम्
अगमः अगमतम् अगमत
अगमत् अगमताम् अगमन्

गृध् - ४, ५२. आसक्त थवुं

अगृधम्	अगृधाव	अगृधाम
अगृधः	अगृधतम्	अगृधत
अगृधत्	अगृधताम्	अगृधन्

छिद् - ९, ५२. कापवुं

अच्छिदम्	अच्छिदाव	अच्छिदाम
अच्छिदः	अच्छिदतम्	अच्छिदत
अच्छिदत्	अच्छिदताम्	अच्छिदन्
(अच्छैत्सीत्-अच्छित्त)		

घुष् - १, ५२. घोषणा कटवी

अघुषम्	अघुषाव	अघुषाम
अघुषः	अघुषतम्	अघुषत
अघुषत्	अघुषताम्	अघुषन्
(अघोषीत्)		

जृ - १, ६, ५२. घट्टा थवुं

अजरम्	अजराव	अजराम
(अजारिषम्)		
अजरः	अजरतम्	अजरत
(अजारीः)		
अजरत्	अजरताम्	अजरन्
(अजारीत्)		

तम् - ४, ५२. दुःप्पी होवुं

अतमम्	अतमाव	अतमाम
अतमः	अतमतम्	अतमत
अतमत्	अतमताम्	अतमन्

तुष् - ४, ५२. संतोष पाभवी

अतुषम्	अतुषाव	अतुषाम
अतुषः	अतुषतम्	अतुषत
अतुषत्	अतुषताम्	अतुषन्

तृद् - ७,५२. भा२वुं		
अतृदम्	अतृदाव	अतृदाम
अतृदः	अतृदतम्	अतृदत
अतृदत्	अतृदताम्	अतृदन्
(अतर्दिष्ट-अतर्दीत्)		

तृष् - ४,५२. त२स्थ। थवुं		
अतृषम्	अतृषाव	अतृषाम
अतृषः	अतृषतम्	अतृषत
अतृषत्	अतृषताम्	अतृषन्
दम् - ४,५२. का७भां रा७वुं		

अदमम्	अदमाव	अदमाम
अदमः	अदमतम्	अदमत
अदमत्	अदमताम्	अदमन्

दृष् - ४,५२. दूषित थवुं		
अदृषम्	अदृषाव	अदृषाम
अदृषः	अदृषतम्	अदृषत

अदृषत्	अदृषताम्	अदृषन्
दृश् - १,५२. जेवुं		
अदर्शम्	अदर्शाव	अदर्शाम
अदर्शः	अदर्शतम्	अदर्शत
अदर्शत्	अदर्शताम्	अदर्शन्
(अद्राक्षीत्)		

द्युत् - १,५२. यम५वुं		
अद्युतम्	अद्युताव	अद्युताम
अद्युतः	अद्युततम्	अद्युत
अद्युत्	अद्युतताम्	अद्युतन्
(अद्योतिष्ट)		

द्रुह - ४,५२. द्रोह क२वो		
अद्रुहम्	अद्रुहाव	अद्रुहाम
अद्रुहः	अद्रुहतम्	अद्रुहत
अद्रुहत्	अद्रुहताम्	अद्रुहन्

नश् - ४, ५२. नाश पामवो

अनशम्	अनशाव	अनशाम
अनशः	अनशतम्	अनशत
अनशत्	अनशताम्	अनशन्

निज् - ३, ५२. साङ् ५२५

अनिजम्	अनिजाव	अनिजाम
अनिजः	अनिजतम्	अनिजत
अनिजत्	अनिजताम्	अनिजन्

(अनैक्षीत्-अनित्)

पत् - १, ५२. ५२५

अपप्तम्	अपप्ताव	अपप्ताम
अपप्तः	अपप्ततम्	अपप्तत
अपप्तत्	अपप्तताम्	अपप्तन्

पिष् - ७, ५२. ६०५

अपिषम्	अपिषाव	अपिषाम
अपिषः	अपिषतम्	अपिषत
अपिषत्	अपिषताम्	अपिषन्

पुष् - १, ६, ५२. पोषवुं

अपुषम्	अपुषाव	अपुषाम
अपुषः	अपुषतम्	अपुषत
अपुषत्	अपुषताम्	अपुषन्

प्लुष् - १, ६, ५२. ५०५

अप्लुषम्	अप्लुषाव	अप्लुषाम
अप्लुषः	अप्लुषतम्	अप्लुषत
अप्लुषत्	अप्लुषताम्	अप्लुषन्

(अप्लोषीत्)

बुध् - १, ५२. ५०५

अबुधम्	अबुधाव	अबुधाम
अबुधः	अबुधतम्	अबुधत
अबुधत्	अबुधताम्	अबुधन्

ब्रू [वच्] - २, ६. ५०५

५२५

अवोचम्	अवोचाव	अवोचाम
अवोचः	अवोचतम्	अवोचत

अवोचत्	अवोचताम्	अवोचन्
आत्मनेपद		
अवोचे	अवोचावहि	अवोचामहि
अवोचथाः	अवोचेथाम्	अवोचध्वम्
अवोचत	अवोचेताम्	अवोचन्त

भिद् - ७, ५२. ७६५

अभिदम्	अभिदाव	अभिदाम
अभिदः	अभिदतम्	अभिदत
अभिदत्	अभिदताम्	अभिदन्
(अभैत्सीत्- अभिक्त)		

भ्रम् - १, ४, ५२. ७८५

अभ्रमम्	अभ्रमाव	अभ्रमाम
अभ्रमः	अभ्रमतम्	अभ्रमत
अभ्रमत्	अभ्रमताम्	अभ्रमन्

भ्रंश्, भ्रश् - ४, ५२. ७८६ थवुं

अभ्रशम्	अभ्रशाव	अभ्रशाम
---------	---------	---------

अभ्रशः	अभ्रशतम्	अभ्रशत
अभ्रशत्	अभ्रशताम्	अभ्रशन्
भ्रंश् - १, ५२. नीये ५९५		
अभ्रशम्	अभ्रशाव	अभ्रशाम
अभ्रशः	अभ्रशतम्	अभ्रशत
अभ्रशत	अभ्रशताम्	अभ्रशन्
(अभ्रंशिष्ट)		

मद् - ४, ५२. गर्व ८२५

अमदम्	अमदाव	अमदाम
अमदः	अमदतम्	अमदत
अमदत्	अमदताम्	अमदन्

मुच् - ६, ५२. ९०५

अमुचम्	अमुचाव	अमुचाम
अमुचः	अमुचतम्	अमुचत
अमुचत्	अमुचताम्	अमुचन्

मुह - ४, ५२. मोह पाभवी

अमुहम्	अमुहाव	अमुहाम
--------	--------	--------

अमुहः	अमुहतम्	अमुहत
अमुहत्	अमुहताम्	अमुहन्

यस् - ४, ५२. प्रथत्न कटवो

अयसम्	अयसाव	अयसाम
अयसः	अयसतम्	अयसत
अयसत्	अयसताम्	अयसन्

रिच् - ७, ५२. ञाली कटवुं

अरिचम्	अरिचाव	अरिचाम
अरिचः	अरिचतम्	अरिचत
अरिचत्	अरिचताम्	अरिचन्

(अरिक्त-अरौक्षीत्)

रुच् - १, ५२. इथी थवी

अरुचम्	अरुचाव	अरुचाम
अरुचः	अरुचतम्	अरुचत
अरुचत्	अरुचताम्	अरुचन्

(अरोचिष्ट)

रुद् - २, ५२. २५वुं

अरुदम्	अरुदाव	अरुदाम
अरुदः	अरुदतम्	अरुदत
अरुदत्	अरुदताम्	अरुदन्

रुध् - ४, ५२. रोकवुं

अरुधम्	अरुधाव	अरुधाम
अरुधः	अरुधतम्	अरुधत
अरुधत्	अरुधताम्	अरुधन्

रुष् - ४, ५२. क्रोध कटवो

अरुषम्	अरुषाव	अरुषाम
अरुषः	अरुषतम्	अरुषत
अरुषत्	अरुषताम्	अरुषन्

लिप् - ६, ७. लीपवुं

५२२भै५६

अलिपम्	अलिपाव	अलिपाम
अलिपः	अलिपतम्	अलिपत
अलिपत्	अलिपताम्	अलिपन्

आत्मनेपद

अलिपे	अलिपावहि	अलिपामहि
अलिपथाः	अलिपेथाम्	अलिपध्वम्
अलिपत्	अलिपेताम्	अलिपन्त

लुट् - १, ४, ५२. लूट्‌वुं, आणोट्‌वुं

अलुटम्	अलुटाव	अलुटाम
अलुटः	अलुटतम्	अलुटत
अलुटत्	अलुटताम्	अलुटन्

(अलौटिष्ट)

लुट् - १, ५२. आणोट्‌वुं

अलुठम्	अलुठाव	अलुठाम
अलुठः	अलुठतम्	अलुठत
अलुठत्	अलुठताम्	अलुठन्

(अलोठिष्ट)

लुप् - ४, ५२. ङापुं

अलुपम्	अलुपाव	अलुपाम
--------	--------	--------

अलुपः	अलुपतम्	अलुपत
अलुपत्	अलुपताम्	अलुपन्

लुभ् - १, ४, ६, ५२. लोभ क्‌रवो

अलुभम्	अलुभाव	अलुभाम
अलुभः	अलुभतम्	अलुभत
अलुभत्	अलुभताम्	अलुभन्

विच् - ७, ५२. वृष्टुं क्‌रवुं

अविचम्	अविचाव	अविचाम
अविचः	अविचतम्	अविचत
अविचत्	अविचताम्	अविचन्

(अविक्त- अवैक्षीत्)

विद् - ६, ५२. मेणवुं

अविदम्	अविदाव	अविदाम
अविदः	अविदतम्	अविदत
अविदत्	अविदताम्	अविदन्

वृत् - १, ५२. वर्तवुं			अशदत्			अशदताम्			अशदन्					
अवृत्तम्	अवृताव	अवृताम				शम् - ४, ५२. शांतं थवुं								
अवृत्तः	अवृत्तम्	अवृत्तत				अशमम्			अशमाव			अशमाम		
अवृत्तत्	अवृत्तताम्	अवृत्तन्				अशमः			अशमतम्			अशमत		
(अवर्तिष्ट)						अशमत्			अशमताम्			अशमन्		
वृध् - १, २५. वधवुं														
अवृधम्	अवृधाव	अवृधाम												
अवृधः	अवृधतम्	अवृधत												
अवृधत्	अवृधताम्	अवृधन्												
(अवर्धिष्ट)														
शक् - ५, ५२. समर्थं थवुं														
अशकम्	अशकाव	अशकाम												
अशकः	अशक्तम्	अशक्त												
अशकत्	अशक्ताम्	अशकन्												
शद् - १, ५२. नाशं थवो														
अशदम्	अशदाव	अशदाम												
अशदः	अशदतम्	अशदत												

अशदत्			अशदताम्			अशदन्		
			शम् - ४, ५२. शांतं थवुं					
अशमम्			अशमाव			अशमाम		
अशमः			अशमतम्			अशमत		
अशमत्			अशमताम्			अशमन्		
शास् - २, ५२. शासनं कृत्वुं, शीषामण आपवी								
अशिषम्			अशिषाव			अशिषाम		
अशिषः			अशिषतम्			अशिषत		
अशिषत्			अशिषताम्			अशिषन्		
शिष् - ७, ५२. शेषं रहेवुं								
अशिषम्			अशिषाव			अशिषाम		
अशिषः			अशिषतम्			अशिषत		
अशिषत्			अशिषताम्			अशिषन्		
शुच् - १, ५२. शोऊ कृत्वो								
अशुचम्			अशुचाव			अशुचाम		
अशुचः			अशुचतम्			अशुचत		

अशुचत् अशुचताम् अशुचन्
(अशोचित्-अशोचिष्ट)

शुभ् - १, ५२. यभऽवुं

अशुभम् अशुभाव अशुभाम्
अशुभः अशुभतम् अशुभत
अशुभत् अशुभताम् अशुभन्
(अशोभिष्ट)

श्चुत् - १, ५२. टपऽवुं

अश्चुतम् अश्चुताव अश्चुताम्
अश्चुतः अश्चुतम् अश्चुतत
अश्चुतत् अश्चुतताम् अश्चुतन्
(अश्चोतीत)

श्रम् - ४, ५२. थाऽवुं

अश्रमम् अश्रमाव अश्रमाम्
अश्रमः अश्रमतम् अश्रमत
अश्रमत् अश्रमताम् अश्रमन्

श्लिष् - ४, ५२. योऽवुं

अश्लिषम् अश्लिषाव अश्लिषाम्
अश्लिषः अश्लिषतम् अश्लिषत्
अश्लिषत् अश्लिषताम् अश्लिषन्

सद् - १, ५२. णवुं

असदम् असदाव असदाम्
असदः असदतम् असदत
असदत् असदताम् असदन्

सिच् - ६, ७. छांऽवुं

परस्मैपद

असिचम् असिचाव असिचाम्
असिचः असिचतम् असिचत
असिचत् असिचताम् असिचन्

आत्मनेपद

असिचे असिचावहि असिचामहि
असिचथाः असिचेथाम् असिचध्वम्

असिचत असिचेताम् असिचन्त

सिध् - १, ५२. सिद्धं थवुं

असिधम् असिधाव असिधाम

असिधः असिधतम् असिधत

असिधत् असिधताम् असिधन्

सृ - ३, ५२. सृष्टवुं

असरम् असराव असराम

असरः असरतम् असरत

असरत् असरताम् असरन्

स्तम्भ - ५, ६, ५२. स्तम्भवुं

अस्तम्भम् } अस्तम्भाव अस्तम्भाम
अस्तम्भषम् }

अस्तम्भः } अस्तम्भतम् अस्तम्भत
अस्तम्भीः }

अस्तम्भत् } अस्तम्भताम् अस्तम्भन्
अस्तम्भीत् }

स्निह - ४, ५२. स्नेह कृवो

अस्निहम् अस्निहाव अस्निहाम

अस्निहः अस्निहतम् अस्निहत

अस्निहत् अस्निहताम् अस्निहन्

स्फुट - ६, ५२. प्रगट थवुं

अस्फुटम् } अस्फुटाव अस्फुटाम

अस्फुटः } अस्फुटतम् अस्फुटत

अस्फुटत् अस्फुटताम् अस्फुटन्

अस्फोटीत्

स्यन्द - १, ५२. टपकवुं

अस्यदम् अस्यदाव अस्यदाम

अस्यदः अस्यदतम् अस्यदत

अस्यदत् अस्यदताम् अस्यदन्

(अस्यन्त-अस्यन्दिष्ट)

युज् - १, ५२. जोडवुं

अयुजम् अयुजाव अयुजाम

अयुजः अयुजतम् अयुजत
अयुजत् अयुजताम् अयुजन्

स्विद् - ४, ५२. ५२सेवो थवो

अस्विदम् अस्विदाव अस्विदाम
अस्विदः अस्विदतम् अस्विदत
अस्विदत् अस्विदताम् अस्विदन्

हृष् - १, ४, ५२. ५२श थवुं

अहृषम् अहृषाव अहृषाम
अहृषः अहृषतम् अहृषत
अहृषत् अहृषताम् अहृषन्

शुष् - ४, ५२. सुकाथ ५५

अशुषम् अशुषाव अशुषाम
अशुषः अशुषतम् अशुषत
अशुषत् अशुषताम् अशुषन्

घस् - १, ५२. ५५

अघसम् अघसाव अघसाम

अघसः अघसतम् अघसत
अघसत् अघसताम् अघसन्

ह्वे - १, ६. ५०लाववुं

५२स्त्रै५६

अह्वम् अह्वाव अह्वाम
अह्वः अह्वतम् अह्वत
अह्वत् अह्वताम् अह्वन्

आत्मने५६

अह्वे अह्वावहि अह्वामहि
अह्वथाः अह्वेथाम् अह्वध्वम्
अह्वत अह्वताम् अह्वन्त

ध्वस् - १, ५२. ६५स थवो

अध्वसम् अध्वसाव अध्वसाम
अध्वसः अध्वसतम् अध्वसत
अध्वसत् अध्वसताम् अध्वसन्
(अध्वंसिष्ट)

ત્રીજો પ્રકાર (દશમો ગણ અને પ્રેરક માટે - દ્વિચ્છિત થશે)

પ્રત્યય				આત્મનેપદ		
પરસ્મેપદ						
	એ.વ.	દ્વિવ.	બ.વ.	એ.વ.	દ્વિવ.	બ.વ.
પુરુષ ૧	અમ્	વ	મ	ઇ	વહિ	મહિ
પુરુષ ૨	સ્	તમ્	ત	થાસ્	ઇથામ્	ધ્વમ્
પુરુષ ૩	ત	તામ્	અન્	ત્	ઇતામ્	અન્ત

રૂપાખ્યાન

કળ્(કાળયતિ-તે) - ૧૦,૫૨. અવાજ કટવો				ચ્યુ(ચ્યાવયતિ-તે) - ૧,૫૨. ગળવું, ખરવું		
અચીકળમ્	અચીકળાવ	અચીકળામ	અચિચ્યમ્	અચિચ્યવાવ	અચિચ્યવામ	
અચકાળમ્	અચકાળાવ	અચકાળામ	અચુચ્યવમ્	અચુચ્યવાવ	અચુચ્યવામ	
અચીકળઃ	અચીકળતમ્	અચીકળત	અચિચ્યવઃ	અચિચ્યવતમ્	અચિચ્યવત	
અચકાળઃ	અચકાળતમ્	અચકાળત	અચુચ્યવઃ	અચુચ્યવતમ્	અચુચ્યવત	
અચીકળત્	અચીકળતામ્	અચીકળન્	અચિચ્યવત્	અચિચ્યવતામ્	અચિચ્યવન્	
અચકાળત્	અચકાળતામ્	અચકાળન્	અચુચ્યવત્	અચુચ્યવતામ્	અચુચ્યવન્	

जीव् (जीवयति-ते) - १, ५२. ७७ वृत्तं

अजीजिवम्	अजीजिवाव	अजीजिवाम
अजिजीवम्	अजिजीवाव	अजिजीवाम
अजीजिवः	अजीजिवतम्	अजीजिवत
अजिजीवः	अजिजीवतम्	अजिजीवत
अजीजिवत्	अजीजिवताम्	अजीजिवन्
अजिजीवत्	अजिजीवताम्	अजिजीवन्

अति+त्रप्(अतित्रपयति-ते) - १, ७. ८५५५ पामवी

परस्मैपद

अतित्रपम्	अतित्रपाव	अतित्रपाम
अतित्रपः	अतित्रपतम्	अतित्रपत
अतित्रपत्	अतित्रपताम्	अतित्रपन्

आत्मनेपद

अतित्रपे	अतित्रपावहि	अतित्रपामहि
अतित्रपथाः	अतित्रपेथाम्	अतित्रपध्वम्
अतित्रपत	अतित्रपेताम्	अतित्रपन्त

त्वर् (त्वरयति-ते) - १, ५२. ७७ वृत्तं

अतत्वरम्	अतत्वराव	अतत्वराम
अतत्वरः	अतत्वरतम्	अतत्वरत
अतत्वरत्	अतत्वरताम्	अतत्वरन्

दण्ड् (दण्डयति-ते) - १०, ७. २५५५ कटवी

परस्मैपद

अददण्डम्	अददण्डाव	अददण्डाम
अददण्डः	अददण्डतम्	अददण्डत
अददण्डत्	अददण्डताम्	अददण्डन्

आत्मनेपद

अददण्डे	अददण्डावहि	अददण्डामहि
अददण्डथाः	अददण्डेथाम्	अददण्डध्वम्
अददण्डत	अददण्डेताम्	अददण्डन्त

दीप् (दीपयति-ते) - ४, ५२. ४५५५ वृत्तं

अदीदिपम्	अदीदिपाव	अदीदिपाम
अदिदीपम्	अदिदीपाव	अदिदीपाम

अदीदिपः	अदीदिपतम्	अदीदिपत
अदिदीपः	अदिदीपतम्	अदिदीपत
अदीदिपत्	अदीदिपताम्	अदीदिपन्
अदिदीपत्	अदिदीपताम्	अदिदीपन्

दृ (दारयति-ते) - ९, ५२. ङाऽपुं

अददरम्	अददराव	अददराम
अददरः	अददरतम्	अददरत
अददरत्	अददरताम्	अददरन्

द्रु (द्रावयति-ते) - १, ५२. पीगणपुं, णपुं

अदिद्रवम्	अदिद्रवाव	अदिद्रवाम
अदुद्रवम्	अदुद्रवाव	अदुद्रवाम
अदिद्रवः	अदिद्रवतम्	अदिद्रवत
अदुद्रवः	अदुद्रवतम्	अदुद्रवत
अदिद्रवत्	अदिद्रवताम्	अदिद्रवन्
अदुद्रवत्	अदुद्रवताम्	अदुद्रवन्

नु (नावयति-ते) - २, ७. स्तुति क२वी

परस्मैपद

अनूनवम्	अनूनवाव	अनूनवाम
अनूनवः	अनूनवतम्	अनूनवत
अनूनवत्	अनूनवताम्	अनूनवन्

आत्मनेपद

अनूनवे	अनूनवावहि	अनूनवामहि
अनूनवथाः	अनूनवेथाम्	अनूनवध्वम्
अनूनवत	अनूनवेताम्	अनूनवन्त

पा (पाययति-ते) - ९, ५२. पीपुं

अपीप्यम्	अपीप्याव	अपीप्याम
अपीप्यः	अपीप्यतम्	अपीप्यत
अपीप्यत्	अपीप्यताम्	अपीप्यन्

पीड् (पीडयति-ते) - १०, ५२. पीडा थवी

अपीपिडम्	अपीपिडाव	अपीपिडाम
अपिपीडम्	अपिपीडाव	अपिपीडाम

अपीपिडः	अपीपिडतम्	अपीपिडत
अपिपीडः	अपिपीडतम्	अपिपीडत
अपीपिडत्	अपीपिडताम्	अपीपिडन्
अपिपीडत्	अपिपीडताम्	अपिपीडन्

पू (पावयति-ते) - १, ७. पवित्र कृत्तुं

परस्मैपद

अपीपवम्	अपीपवाव	अपीपवाम
अपीपवः	अपीपवतम्	अपीपवत
अपीपवत्	अपीपवताम्	अपीपवन्

आत्मनेपद

अपीपवे	अपीपवावहि	अपीपवामहि
अपीपवथाः	अपीपवेथाम्	अपीपवध्वम्
अपीपवत्	अपीपवेताम्	अपीपवन्त

प्रथ् (प्राथयति-ते) - १, ५२. प्रसिद्धं थत्तुं

अपप्रथम्	अपप्रथाव	अपप्रथाम
अपप्रथः	अपप्रथतम्	अपप्रथत
अपप्रथत्	अपप्रथताम्	अपप्रथन्

प्लु (प्लावयति-ते) - १, ५२. तृत्तुं

अपिप्लवम्	अपिप्लवाव	अपिप्लवाम
अपुप्लवम्	अपुप्लवाव	अपुप्लवाम
अपिप्लवः	अपिप्लवतम्	अपिप्लवत
अपुप्लवः	अपुप्लवतम्	अपुप्लवत
अपिप्लवत्	अपिप्लवताम्	अपिप्लवन्
अपुप्लवत्	अपुप्लवताम्	अपुप्लवन्

भण् (भणयति-ते) - १, ५२. ओलावत्तुं

अबीभणम्	अबीभणाव	अबीभणाम
अबभाणम्	अबभाणाव	अबभाणाम
अबीभणः	अबीभणतम्	अबीभणत
अबभाणः	अबभाणताम्	अबीभाणत
अबीभणत्	अबीभणताम्	अबीभणन्
अबभाणत्	अबभाणताम्	अबभाणन्

भाष् (भाषयति-ते) - १, ५२. कहेत्तुं

अबीभषम्	अबीभषाव	अबीभषाम
अबभाषम्	अबभाषाव	अबभाषाम

अबीभषः	अबीभषतम्	अबीभषत
अबभाषः	अबभाषतम्	अबभाषत
अबीभषत्	अबीभषताम्	अबीभषन्
अबभाषत्	अबभाषताम्	अबभाषन्
भास् (भासयति-ते) - १,५२. (भास थवो)		
अबीभसम्	अबीभसाव	अबीभसाम
अबभासम्	अबभासाव	अबभासाम
अबीभसः	अबीभसतम्	अबीभसत
अबभासः	अबभासतम्	अबभासत
अबीभसत्	अबीभसताम्	अबीभसन्
अबभासत्	अबभासताम्	अबभासन्

मील् (मीलयति-ते) - १,५२. (मंथ ५२वुं)

अमीमिलम्	अमीमिलाव	अमीमिलाम
अमिमीलम्	अमिमीलाव	अमिमीलाम
अमीमिलः	अमीमिलतम्	अमीमिलत
अमिमीलः	अमिमीलतम्	अमिमीलत

अमीमिलत्	अमीमिलताम्	अमीमिलन्
अमिमीलत्	अमिमीलताम्	अमिमीलन्

रण् (रणयति-ते) - १,५२. अवा१४ ५२वो

अरीरणम्	अरीरणाव	अरीरणाम
अरराणम्	अरराणाव	अरराणाम
अरीरणः	अरीरणतम्	अरीरणत
अरराणः	अरराणतम्	अरराणत
अरीरणत्	अरीरणताम्	अरीरणन्
अरराणत्	अरराणताम्	अरराणन्

लप् (लापयति-ते) - १,५२. आला५ ५२वो

अलीलपम्	अलीलपाव	अलीलपाम
अललापम्	अललापाव	अललापाम
अलीलपः	अलीलपतम्	अलीलपत
अललापः	अललापतम्	अललापत
अलीलपत्	अलीलपताम्	अलीलपन्
अललापत्	अललापताम्	अललापन्

अश् (आशयति-ते) - ८, ५२. ५।वुं

आशिशम् आशिशव आशिशाम

आशिशः आशिशतम् आशिशत

आशिशत् आशिशताम् आशिशन्

खन् (खेनयति-ते) - १, ६. ५।वुं

परस्मैपद

अचीखनम् अचीखनाव खचीखनाम्

अचीखनः अचीखनतम् अचीखनत

अचीखनत् अचीखनताम् अचीखनन्

आत्मनेपद

अचीखने अचीखनावहि अचीखनामहि

अचीखनथाः अचीखनेथाम् अचीखनध्वम्

अचीखनत अचीखनेताम् अचीखनन्त

घ्रा (घ्रापयति-ते) - १, ५२. २।वुं

अजिघ्रिपम् अजिघ्रिपाव अजिघ्रिपाम्

अजिघ्रपम् अजिघ्रपाव अजिघ्रपाम्

अजिघ्रिपः अजिघ्रिपतम् अजिघ्रिपत

अजिघ्रपः अजिघ्रपतम् अजिघ्रपत

अजिघ्रिपत् अजिघ्रिपताम् अजिघ्रिपन्

अजिघ्रपत् अजिघ्रपताम् अजिघ्रपन्

स्तृ (स्तारयति-ते) - ८, ५२. ६।कवुं

अतस्तरम् अतस्तराव अतस्तराम

अतस्तरः अतस्तरतम् अतस्तरत

अतस्तरत् अतस्तरताम् अतस्तरन्

स्था (स्थापयति-ते) - १, ५२. २।वुं

अतिष्ठपम् अतिष्ठिपाव अतिष्ठिपाम्

अतिष्ठिपः अतिष्ठिपडम् अतिष्ठिपत

अतिष्ठिपत् अतिष्ठिपताम् अतिष्ठिपन्

स्मृ (स्मारयति-ते) - १, ५२. २।वुं

असस्मरम् असस्मराव असस्मराम

असस्मरः असस्मरतम् असस्मरत

असस्मरत् असस्मरताम् असस्मरन्

लुट् (लोठयति-ते) - १,५२. आ०टवुं

अलूलुटम्	अलूलुटाव	अलूलुटाम
अलुलोठम्	अलुलोटाव	अलुलोटाम
अलूलुटः	अलूलुटतम्	अलूलुटत
अलुलोठः	अलुलोठतम्	अलुलोठत
अलूलुटत्	अलूलुटताम्	अलूलुटन्
अलुलोठत्	अलुलोठताम्	अलुलोठन्

लुट् (लोठयति-ते) - १,५२. प्रतिधात क२वो

अलूलुठम्	अलूलुठाव	अलूलुठाम
आलुलोठम्	अलुलोठाव	अलुलोठाम
अलूलुठः	अलूलुठतम्	अलूलुठत
अलुलोठः	अलुलोठतम्	अलुलोठत
अलूलुठत्	अलूलुठताम्	अलूलुठन्
अलुलोठत्	अलुलोठताम्	अलुलोठन्

लुप् (लोपयति-ते) - ६,५२. का०पवुं

अलूलुपम्	अलूलुपाव	अलूलुपाम
अलुलोपम्	अलुलोपाव	अलुलोपाम
अलूलुपः	अलूलुपतम्	अलूलुपत
अलुलोपः	अलुलोपतम्	अलुलोपत
अलूलुपत्	अलूलुपताम्	अलूलुपन्
अलुलोपत्	अलुलोपताम्	अलुलोपन्

श्रण् (विश्राणयति-ते) - १,५२. आ०पवुं

अशिश्रणम्	अशिश्रणाव	अशिश्रणाम
अशश्राणम्	अशश्राणाव	अशश्राणाम
अशिश्रणः	अशिश्रणतम्	अशिश्रणत
अशश्राणः	अशश्राणतम्	अशश्राणत
अशिश्रणत्	अशिश्रणताम्	अशिश्रणन्
अशश्राणत्	अशश्राणताम्	अशश्राणन्

श्रु (श्रावयति-ते) - ५, ५२.सांभज्जुं			ह्वे (ह्वाययति-ते) - १, ५२.ओलावज्जुं		
अशिश्नयम् }	अशिश्नवाव }	अशिश्नवाम }	अजूहवम् }	अजूहवाव }	अजूहवाम }
अशुश्नवम् }	अशुश्नवाव }	अशुश्नवाम }	अजुहावम् }	अजुहावाव }	अजुहावाम }
अशिश्नवः }	अशिश्नवतम् }	अशिश्नवत }	अजूहवः }	अजूहवतम् }	अजूहवत }
अशुश्नवः }	अशुश्नवतम् }	अशुश्नवत }	अजुहावः }	अजुहावतम् }	अजुहावत }
अशिश्नवत् }	अशिश्नवताम् }	अशिश्नवन् }	अजूहवत् }	अजूहवताम् }	अजूहवन् }
अशुश्नवत् }	अशुश्नवताम् }	अशुश्नवन् }	अजुहावत् }	अजुहावताम् }	अजुहावन् }

★ डेटलाक अगत्यना अने डेटलाक अनियमित अधतन भूतकाणना श्रीज
प्रकारना इपो (तृ.पु.अ.व.)

वेष्ट् (वेष्टयति-ते)- अववेष्टत्/अविवेष्टत् ।

चेष्ट् (चेष्टयति-ते)- अचचेष्टत्/ अचिचेष्टत् ।

स्वप् (स्वापयति-ते)- असुषुपत् ।

स्पश् (स्पाशयति-ते)- अपस्पशत् ।

वृत् (वर्तयति-ते) - अवीवृत्त् / अववर्तत् ।

कृत् (कीर्तयति-ते) - अचीकृत्त्/अचिकीर्तत् ।

कथ् (कथयति-ते) - अचकथत् ।

गण् (गणयति-ते) - अजीगणत्/अजगणत् ।

अजीगणत्/अजगणत् ।

स्तन् (स्तनयति-ते) - अतस्तनत् ।

गद् (गदयति-ते) - अजगदत् ।

पत् (पतयति-ते)- अपपतत् ।

स्वर् (स्वरयति-ते)- असस्वरत् ।
रच् (रचयति-ते) - अररचत् ।
कल् (कलयति-ते)- अचकलत् ।
मह् (महयति-ते)- अममहत् ।
स्पृह् (स्पृहयति-ते)- अपस्पृहत् ।
कुमार् (कुमारयति-ते)- अचुकुमारत् ।
शील् (शीलयति-ते)- अशिशीलत् ।
साम् (सामयति-ते)- अससामत् ।
वेल् (वेलयति-ते)- अविवेलत् ।
काल् (कालयति-ते) - अचकालत् ।
गवेष् (गवेषयति-ते)- अजगवेषत् ।
भाज् (भाजयति-ते)- अबभाजत् ।
ध्वन् (ध्वनयति-ते)- अदध्वनत् ।
कूट् (कूटयति-ते)- अचुकूटत् ।

संकेत् (संकेतयति-ते)- अससंकेतत् ।
स्तेन् (स्तेनयति-ते)- अतिस्तेनत् ।
गृह् (गृहयते)- अजगृहत् ।
मृग् (मृगयते)- अममृगत ।
सूच् (सूचयति-ते)- असूसूचत् ।
निवास् (निवासयति-ते)- अनिनिवासत् ।
पद् (पदयते)- अपपदत् ।
कुह् (कुहयते)- अचुकुहत् ।
शूर् (शूरयते)- अशुशूरत् ।
वीर् (वीरयते)- अविवीरत् ।
स्थूल् (स्थूलयते)- अतुस्थूलत् ।
अर्थ् (अर्थयते)- आतीर्थत् ।
सूत्र् (सूत्रयते)- असूसुत्रत् ।
गर्व् (गर्वयते)- अजगर्वत् ।

मूत्र् (मूत्रयति-ते)- अमुमूत्रत् ।
 रूढ् (रूढयति-ते)- अरुरूढत् ।
 पार् (पारयति-ते)- अपपारत् ।
 तीर् (तीरयति-ते)- अतितीरत् ।
 कर्त् (कर्तयति-ते)- अचकर्त् ।
 चित्र् (चित्रयति-ते)- अचिचित्रत्-त ।
 अंश् (अंशयति-ते)- आंशशत् ।
 मिश्र् (मिश्रयति-ते)- अमिमिश्रत् ।
 संग्राम् (संग्रामयति-ते)- अससंग्रामत्-त ।
 अन्ध् (अन्धयति-ते)- आन्धधत् ।
 अङ्क् (अङ्कयति-ते)- आञ्चकत् ।
 सुख् (सुखयति-ते)- असुसुखत् ।
 दुःख् (दुःखयति-ते)- अदुदुःखत् ।
 रस् (रसयति-ते)- अररसत्

व्यय् (व्यययति-ते)- अवव्ययत् ।
 रूप् (रूपयति-ते)- अरुरूपत् ।
 छेद् (छेदयति-ते)- अचिच्छेदत् ।
 छद् (छदयति-ते)- अचिच्छदत् ।
 व्रण् (व्रणयति-ते)- अवव्रणत् ।
 वर्ण् (वर्णयति-ते)- अववर्णत् ।
 वस् (वसयति)- अववसत् ।
 प्रेङ्खोल (प्रेङ्खोलयति-ते)-अपिप्रेङ्खोलत् ।
 आन्दोल् (आन्दोलयति-ते)-आन्दुदेभत् ।
 विडम्ब् (विडम्बयति-ते)- अविविडम्बत्-त ।
 शास् (शासयति-ते)- अशशासत् ।
 लोच् (लोचयति-ते)- अलुलोचत् ।
 चकास् (चकासयति-ते)-अचीचकासत्/
 अचचकासत् ।

हि (हाययति-ते)-अजीहयत् ।
माल् (मालयति-ते)- अममालत् ।

कम् (कामयति-ते)- अचीकमत्/अचकमत् ।
छिद्र (छिद्रयति-ते)- अचिच्छिद्रत्-त ।

योथो प्रकार

प्रत्यय

परस्मैपद

	अ.व.	द्विव.	ज.व.
पुरुष १	सम्	स्व	स्म
पुरुष २	सीः	स्तम्	स्त
पुरुष ३	सीत्	स्ताम्	सुः

आत्मनेपद

	अ.व.	द्विव.	ज.व.
	सि	स्वहि	स्महि
	स्थाः	साथाम्	ध्वम्
	स्त	साताम्	सत

इपाध्यान

अक्ष - १,५२. व्यापवुं

आक्षम्	आक्ष्व	आक्षम
आक्षीः	आष्टम्	आष्ट
आक्षीत्	आक्षाताम्	आक्षुः

इ - २,५२. ण्वुं

ऐषम्	ऐष्व	ऐषम
ऐषीः	ऐष्टम्	ऐष्ट
ऐषीत्	ऐष्टाम्	ऐषुः

क्रम्- ४, आ. या। लवुं

अक्रंसि	अक्रंस्वहि	अक्रंस्महि
अक्रंस्थाः	अक्रंसाथाम्	अक्रंन्ध्वम्
अक्रंस्त	अक्रंसाताम्	अक्रंसत

क्लृप्- १, आ. स। मर्थ थवुं

अक्लृप्सि	अक्लृप्स्वहि	अक्लृप्स्महि
अक्लृप्थाः	अक्लृप्ताथाम्	अक्लृब्ध्वम्
अक्लृप्त	अक्लृप्साताम्	अक्लृप्सत

क्षम्- ४, आ. क्ष। क२वी

अक्षन्सि	अक्षन्स्वहि	अक्षन्स्महि
अक्षन्स्थाः	अक्षन्साथाम्	अक्षन्ध्वम्
अक्षन्स्त	अक्षन्साताम्	अक्षन्सत

क्षिप्- ६, उ. क्षे० वुं

परस्मैपद

अक्षैप्सम्	अक्षैप्स्व	अक्षैप्सम्
अक्षैप्सीः	अक्षैप्सम्	अक्षैप्स
अक्षैप्सीत्	अक्षैप्साम्	अक्षैप्सुः

आत्मनेपद

अक्षिप्सि	अक्षिप्स्वहि	अक्षिप्स्महि
अक्षिप्थाः	अक्षिप्साथाम्	अक्षिब्ध्वम्
अक्षिप्त	अक्षिप्साताम्	अक्षिप्सत

क्षुद्- ७, उ. क्षु० क२वी

परस्मैपद

अक्षौत्सम्	अक्षौत्स्व	अक्षौत्सम्
अक्षौत्सीः	अक्षौत्सम्	अक्षौत्त
अक्षौत्सीत्	अक्षौत्साम्	अक्षौत्सुः

आत्मनेपद

अक्षुत्सि	अक्षुत्स्वहि	अक्षुत्स्महि
अक्षुत्थाः	अक्षुत्साथाम्	अक्षुद्ध्यम्
अक्षुत्त	अक्षुत्साताम्	अक्षुत्सत

खिद्- ६, प२. पे० क२वी

अखैत्सम्	अखैत्स्व	अखैत्सम्
अखैत्सीः	अखैत्सम्	अखैत्त
अखैत्सीत्	अखैत्साम्	अखैत्सुः

खिद्- ७, आ. भेद करवो

अखित्सि	अखित्स्वहि	अखित्स्महि
अखित्थाः	अखित्साथाम्	अखिद्ध्वम्
अखित्त	अखित्साताम्	अखित्सत

सम्+गम् - १, आ. मणवुं, १वुं

समगंसि	समगंस्वहि	समगंस्महि
समगसि	समगस्वहि	समगस्महि
समगंस्थाः	समगंसाथाम्	समगन्ध्वम्
समगाथाः	समगसाथाम्	समगध्वम्
समगंस्त	समगंसाताम्	समगंसत
समगस्त	समगसाताम्	समगसत

गाहं- १, आ. विलोकन करवुं

अघासि	अघाक्ष्वहि	अघाक्ष्महि
अगाढाः	अघाक्षाथाम्	अघाद्ध्वम्
अगाढ	अघाक्षाताम्	अघाक्षत

गुप्- १, ५२. रक्षाण करवुं

अगौप्सम्	अगौप्स्व	अगौप्स्म
अगौप्सीः	अगौप्सम्	अगौप्स
अगौप्सीत्	अगौप्ताम्	अगौप्सुः

गृ- ६, ५२. गणवुं

अगारिषम्	अगारिष्व	अगारिष्म
अगालिषम्	अगालिष्व	अगालिष्म
अगारीः	अगारिष्व	अगारिष्म
अगालीः	अगालिष्टम्	अगालिष्ट
अगारीत्	अगारिष्टाम्	अगारिषु
अगालीत्	अगालिष्टाम्	अगालिषु

चि- ५, ६. भेगुं करवुं

परस्मैपद

अचैषम्	अचैष्व	अचैष्म
अचैषीः	अचैष्टम्	अचैष्ट
अचैषीत्	अचैष्टाम्	अचैषुः

आत्मनेपद

अचेषि	अचेष्वहि	अचेष्महि
अचेष्ठाः	अचेषाथाम्	अचेद्वम्
अचेष्ट	अचेषाताम्	अचेषत

छिद्- ९, ३. ५।५वुं

परस्मैपद

अच्छैत्सम्	अच्छैत्स्व	अच्छैत्सम
अच्छैत्सीः	अच्छैस्तम्	अच्छैस्त
अच्छैत्सीत्	अच्छैत्ताम्	अच्छैत्सुः

आत्मनेपद

अच्छित्सि	अच्छित्स्वहि	अच्छित्समहि
अच्छित्थाः	अच्छित्साथाम्	अच्छिद्वम्
अच्छिस्त	अच्छित्साताम्	अच्छित्सत

ज्ञा- ८, आ. १।१।५वुं

अज्ञासि	अज्ञास्वहि	अज्ञास्महि
अज्ञास्थाः	अज्ञासाथाम्	अज्ञाध्वम्
अज्ञास्त	अज्ञासाताम्	अज्ञासत

तक्ष्- १, ५२. छोलवुं

अताक्षम्	अताक्ष्व	अताक्षम
अताक्षीः	अताष्टम्	अताष्ट
अताक्षित्	अताष्टाम्	अताक्षुः

तप्- १, ५२. त५वुं

अताप्सम्	अताप्स्व	अताप्सम
अताप्सीः	अताप्तम्	अताप्त
अताप्सीत्	अताप्ताम्	अताप्सुः

तप्- ४, आ. ५२।५मी होवुं

अतप्सि	अतप्स्वहि	अतप्समहि
अतप्थाः	अतप्साथाम्	अतब्ध्वम्
अतप्त	अतप्ताताम्	अतप्तत

तृप् - ४, ५२. पुश थवुं

अतार्प्सम्	अतार्प्स्व	अतार्प्सम
अत्राप्सम्	अत्राप्स्व	अत्राप्सम

अताप्सीः	अताप्तम्	अताप्त
अत्राप्सीः	अत्राप्तम्	अत्राप्त
अताप्सीत्	अताप्तम्	अताप्सुः
अत्राप्सीत्	अत्राप्तम्	अत्राप्सुः

तृह- ६, ५२. मा२वुं

अताङ्क्षम्	अताङ्क्ष्य	अताङ्क्षम्
अताङ्क्षीः	अताण्डम्	अताण्ड
अताङ्क्षीत्	अताण्डम्	अताङ्क्षुः

त्यज्- १, ५२. त्याग क२वो

अत्याक्षम्	अत्याक्ष्य	अत्याक्षम्
अत्याक्षीः	अत्याक्तम्	अत्याक्त
अत्याक्षीत्	अत्याक्तम्	अत्याक्षुः

त्रप्- १, आ. ली५वुं

अत्रप्सि	अत्रप्स्यहि	अत्रप्समहि
अत्रप्याः	अत्रप्साथाम्	अत्रप्स्यम्
अत्रप्त	अत्रप्साताम्	अत्रप्सत

त्रै- १, आ. रक्षल क२वुं		
अत्रासि	अत्रास्यहि	अत्रास्महि
अत्रास्थाः	अत्रासाथाम्	अत्राध्वम्
अत्रास्त	अत्रासाताम्	अत्रासत

दंश्- १, ५२. दंश् आ५वो

अदाङ्क्षम्	अदाङ्क्ष्य	अदाङ्क्षम्
अदाङ्क्षीः	अदाङ्ष्टम्	अदाङ्ष्ट
अदाङ्क्षीत्	अदाङ्ष्टम्	अदाङ्क्षुः

दह- १, ५२. ण७वुं

अधाक्षम्	अधाक्ष्य	अधाक्षम्
अधाक्षीः	अदाग्धम्	अदाग्ध
अधाक्षीत्	अदाग्धम्	अधाक्षुः

दा- १, आ. आ५वुं

अदिषि	अदिष्यहि	अदिष्महि
अदिथाः	अदिषाथाम्	अदिध्वम्
अदित	अदिषाताम्	अदिषत

दृप् - ४, प२. गर्व क२वो

अदार्प्सम्	अदार्प्स्व	अदार्प्सम्
अद्राप्सम्	अद्राप्स्व	अद्राप्सम्
अदार्प्सीः	अदार्प्सम्	अदार्प्सम्
अद्राप्सीः	अद्राप्सम्	अद्राप्सम्
अदार्प्सीत्	अदार्प्सम्	अदार्प्सुः
अद्राप्सीत्	अद्राप्सम्	अद्राप्सुः

दृश्- १, प२. जेवुं

अद्राक्षम्	अद्राक्ष्व	अद्राक्षम्
अद्राक्षीः	अद्राष्टम्	अद्राष्ट
अद्राक्षीत्	अद्राष्टम्	अद्राक्षुः

धा- ३, आ. धारण क२वुं

अधिषि	अधिष्वहि	अधिष्महि
अधिथाः	अधिषाथाम्	अधिध्वम्
अधित	अधिषाताम्	अधिषत

धू- १, आ. हलाववुं

अधोषि	अधोष्वहि	अधोष्महि
-------	----------	----------

अधोष्ठाः

अधोष्ट

अधोषाथाम्

अधोषाताम्

अधोद्ध्वम्

अधोषत

नह- ४, ७. जांधवुं

परस्मैपद

अनात्सम्

अनात्सीः

अनात्सीत्

अनात्स्व

अनाद्धम्

अनाद्धाम्

अनात्सम्

अनाद्ध

अनात्सुः

आत्मनेपद

अनत्सि

अनद्धाः

अनद्ध

अनत्स्वहि

अनत्साथाम्

अनत्साताम्

अनत्समहि

अनद्ध्वम्

अनत्सत

निज- ३, ७. साङ् क२वुं

परस्मैपद

अनैक्षम्

अनैक्षाः

अनैक्षीत्

अनैक्ष्व

अनैक्तम्

अनैक्ताम्

अनैक्षम्

अनैक्त

अनैक्षुः

आत्मनेपद			अनौत्सीत्	अनौत्ताम्	अनौत्सुः
अनिक्षि	अनिक्ष्वहि	अनिक्ष्महि	आत्मनेपद		
अनिक्थाः	अनिक्षाथाम्	अनिग्ध्वम्	अनुत्सि	अनुत्स्वहि	अनुत्स्महि
अनिक्त	अनिक्षाताम्	अनिक्षत	अनुत्थाः	अनुत्साथाम्	अनुद्ग्वम्
नी- १, उ. लघ् १८			अनुत्त	अनुत्साताम्	अनुत्सत
परस्मैपद			पच्- १, उ. रां ध्वुं		
अनैषम्	अनैष्व	अनैष्म	परस्मैपद		
अनैषीः	अनैष्टम्	अनैष्ट	अपाक्षम्	अपाक्ष्व	अपाक्ष्म
अनैषीत्	अनैष्टाम्	अनैषुः	अपाक्षीः	अपाक्तम्	अपाक्त
आत्मनेपद			अपाक्षीत्	अपाक्ताम्	अपाक्षुः
अनेषि	अनेष्वहि	अनेष्महि	आत्मनेपद		
अनेष्ठाः	अनेषाथाम्	अनेद्ग्वम्	अपक्षि	अपक्ष्वहि	अपक्ष्महि
अनेष्ट	अनेषाताम्	अनेषत	अपक्थाः	अपक्षाथाम्	अपग्ध्वम्
नुद्- ६, उ. भ्रेरल ॥ ५२८			अपक्त	अपक्षाताम्	अपक्षत
परस्मैपद			पद्- ४, आ. १८		
अनौत्सम्	अनौत्स्व	अनौत्स्म	अपत्सि	अपत्स्वहि	अपत्स्महि
अनौत्सीः	अनौत्सम्	अनौत्त			

अपत्थाः	अपत्साथाम्	अपद्ध्वम्
अपादि	अपत्साताम्	अपत्सत

प्रच्छ - ६, ५२. ५७७

अप्राक्षम्	अप्राक्ष्व	अप्राक्ष्म
अप्राक्षीः	अप्राष्टम्	अप्राष्ट
अप्राक्षीत्	अप्राष्टाम्	अप्राक्षुः

बुध्- १, २१. १११७

अभुत्सि	अभुत्स्वहि	अभुत्स्महि
अबुद्धाः	अभुत्साथाम्	अभुद्ध्वम्
अबुद्ध } अबोधि }	अभुत्साताम्	अभुत्सत

भङ्ज् - ७, ५२. १०१७

अभाङ्क्षम्	अभाङ्क्ष्व	अभाङ्क्ष्म
अभाङ्क्षीः	अभाङ्क्तम्	अभाङ्क्त
अभाङ्क्षीत्	अभाङ्क्ताम्	अभाङ्क्षुः

भज्- १, ३. १५७

परस्मैपद

अभाक्षम्	अभाक्ष्व	अभाक्ष्म
अभाक्षीः	अभाक्तम्	अभाक्त
अभाक्षीत्	अभाक्ताम्	अभाक्षुः

आत्मनेपद

अभक्षि	अभक्ष्वहि	अभक्ष्महि
अभक्थाः	अभक्षाथाम्	अभग्ध्वम्
अभक्त	अभक्षाताम्	अभक्षत

भिद् - ७, ३. १६७

परस्मैपद

अभैत्सम्	अभैत्स्व	अभैत्स्म
अभैत्सीः	अभैत्तम्	अभैत्त
अभैत्सीत्	अभैत्ताम्	अभैत्सुः

आत्मनेपद

अभित्सि	अभित्स्वहि	अभित्स्महि
---------	------------	------------

अभित्याः	अभित्साथाम्	अभिद्ध्वम्
अभित्त	अभित्साताम्	अभित्सत

मन् - ४, आ. मनन क्त्वं

अमंस	अमंस्वहि	अमंस्महि
अमंस्थाः	अमंसाथाम्	अमंध्वम्
अमंस्त	अमंसाताम्	अमंसत

मा- ३, आ. भापुं

अमासि	अमास्वहि	अमास्महि
अमास्थाः	अमासाथाम्	अमाध्वम्
अमास्त	अमासाताम्	अमासत

मि - ५, आ. ईक्त्वं

अमासि	अमास्वहि	अमास्महि
अमास्थाः	अमासाथाम्	अमाध्वम्
अमास्त	अमासाताम्	अमासत

मुच् - ६, आ. छोऽपुं

अमुक्षि	अमुक्ष्वहि	अमुक्षमहि
अमुक्थाः	अमुक्षाथाम्	अमुग्ध्वम्
अमुक्त	अमुक्षाताम्	अमुक्षत

मृज् - २, प२. साङ् क्त्वं

अमाक्षम्	अमाक्ष्व	अमाक्ष्म
अमाक्षीः	अमाष्टम्	अमाष्ट
अमाक्षीत्	अमाष्टाम्	अमाष्टुः

मृश् - ६, प२. विचार क्त्वं

अमाक्षम् } अमाक्ष्व }	अमाक्ष्म }
अमाक्षीः } अमाष्टम् }	अमाष्ट }
अमाक्षीत् } अमाष्टाम् }	अमाष्टुः }

यज् - १, ६. यज्ञ कृत्वो

परस्मैपद

अयाक्षम्	अयाक्ष्व	अयाक्षम्
अयाक्षीः	अयाष्टम्	अयाष्ट
अयाक्षीत्	अयाष्टाम्	अयाक्षुः

आत्मनेपद

अयक्षि	अयक्ष्वहि	अयक्ष्महि
अयष्टाः	अयक्षाथाम्	अयङ्द्वम्
अयष्ट	अयक्षाताम्	अयक्षत

उप+यम् - ४, २आ. प२७।८

उपायंसि	उपायंस्वहि	उपायंस्महि
उपायसि	उपायस्वहि	उपायस्महि
उपायंस्थाः	उपायंसाथाम्	उपायन्ध्वम्
उपायथाः	उपायसाथाम्	उपायध्वम्
उपायंस्त	उपायंसाताम्	उपायंसत
उपायत	उपायसाताम्	उपायसत

युज् - ४, २आ. यित स्थिर कृत्वं

अयुक्षि	अयुक्ष्वहि	अयुक्ष्महि
अयुक्थाः	अयुक्षाथाम्	अयुध्वम्
अयुक्त	अयुक्षाताम्	अयुक्षत

युज् - ९, ६. षोऽवुं

परस्मैपद

अयौक्षम्	अयौक्ष्व	अयौक्ष्म
अयौक्षीः	अयौक्तम्	अयौक्त
अयौक्षीत्	अयौक्ताम्	अयौक्षुः

आत्मनेपद

अयुक्षि	अयुक्ष्वहि	अयुक्ष्महि
अयुक्थाः	अयुक्षाथाम्	अयुध्वम्
अयुक्त	अयुक्षाताम्	अयुक्षत

रज्ज् - १, ४, ६. राज कृत्वो

परस्मैपद

अराङ्क्षम्	अराङ्क्ष्व	अराङ्क्ष्म
------------	------------	------------

अराङ्क्षी	अराङ्क्तम्	अराङ्क्त	अरैक्षीः	अरैक्तम्	अरैक्त
अराङ्क्षीत्	अराङ्क्ताम्	अराङ्क्षुः	अरैक्षीत्	अरैक्ताम्	अरैक्षुः

आत्मनेपद

अरङ्क्षि	अरङ्क्ष्वहि	अरङ्क्षमहि
अरङ्क्ष्याः	अरङ्क्षाथाम्	अरङ्ध्वम्
अरङ्क्त	अरङ्क्षाताम्	अरङ्क्षत

रम् - १, आ. आत्म् ५२०

अरप्सि	अरप्स्वहि	अरप्समहि
अरब्धाः	अरप्साथाम्	अरब्ध्वम्
अरब्ध	अरप्साताम्	अरप्सत

रम् - १, आ. रम्पुं

अरन्सि	अरन्स्वहि	अरन्समहि
अरन्स्थाः	अरन्साथाम्	अरन्ध्वम्
अरन्स्त	अरन्साताम्	अरन्सत

रिच् - १, ५२. रेथ लागवो

अरैक्षम्	अरैक्ष्व	अरैक्षम्
----------	----------	----------

रिच् - १, ६. रेथ लागवो

परस्मैपद

अरैक्षम्	अरैक्ष्व	अरैक्षम्
अरैक्षीः	अरैक्तम्	अरैक्त
अरैक्षीत्	अरैक्ताम्	अरैक्षुः

आत्मनेपद

अरिक्षि	अरिक्ष्वहि	अरिक्षमहि
अरिक्थाः	अरिक्षाथाम्	अरिग्ध्वम्
अरिक्त	अरिक्षाताम्	अरिक्षत

बन्ध् - ६, ५२. पांघवुं

अभान्त्सम्	अभान्त्व	अभान्त्सम्
अभान्त्सीः	अबान्द्धम्	अबान्द्ध
अभान्त्सीत्	अबान्द्धाम्	अभान्त्सुः

अश्- ५, आ. भेजवुं

आक्षि	आक्ष्वहि	आक्षमहि
आष्ठाः	आक्षाथाम्	आङ् द्वम्
आष्ट	आक्षाताम्	आक्षत

अधि+ङ्- २, उ. भजवुं

परस्मैपद

अध्यगीषि	अध्यगीष्वहि	अध्यगीष्महि
अध्यगीष्ठाः	अध्यगीषाथाम्	अध्यगीद्वम्
अध्यगीष्ट	अध्यगीषाताम्	अध्यगीषत

आत्मनेपद

अध्यैषि	अध्यैष्वहि	अध्यैष्महि
अध्यैष्ठाः	अध्यैषाथाम्	अध्यैद्वम्
अध्यैष्ट	अध्यैषाताम्	अध्यैषत

कृ- ८, उ. कृत्वुं

परस्मैपद

अकार्षम्	अकार्ष	अकार्ष
अकार्षीः	अकार्षतम्	अकार्षत

अकार्षीत्

अकार्षाम्

अकार्षुः

आत्मनेपद

अवृषि	अवृष्वहि	अवृष्महि
अवृथाः	अवृषाथाम्	अवृद्वम्
अवृत	अवृषाताम्	अवृषत

कृष्- ६, उ. भेद्वुं

परस्मैपद

अक्राक्षम् }	अक्राक्ष्व }	अक्राक्षम् }
अकार्षम् }	अकार्ष्व }	अकार्षम् }
अक्राक्षीः }	अक्राष्टम् }	अक्राष्ट }
अकार्षी }	अकार्षतम् }	अकार्षत }
अक्राक्षीत् }	अक्राष्टाम् }	अक्राक्षुः }
अकार्षीत् }	अकार्षाम् }	अकार्षुः }

आत्मनेपद

अकृक्षि	अकृक्ष्वहि	अकृक्षमहि
अकृष्ठाः	अकृक्षाथाम्	अकृङ् द्वम्
अकृष्ट	अकृक्षाताम्	अकृक्षत

मस्ज्- ६, प२. डूणपुं		
अमाङ्क्षम्	अमाङ्क्ष्व	अमाङ्क्ष्म
अमाङ्क्षीः	अमाङ्क्षम्	अमाङ्क्ष
अमाङ्क्षीत	अमाङ्क्षाम्	अमाङ्क्षुः
रुध् १, ३. इंधपुं.		
परस्मैपद		
अरौत्सम्	अरौत्स्व	अरौत्स्म
अरौत्सीः	अरौद्धम्	अरौद्ध
अरौत्सीत	अरौद्धाम्	अरौत्सुः
आत्मनेपद		
अरुत्सि	अरुत्स्वहि	अरुत्स्महि
अरुद्धाः	अरुत्साथाम्	अरुद्ध्वम्
अरुद्ध	अरुत्साताम्	अरुत्सत
अनु + रुध् - ४, आ. आ३। क२वी		
अन्वरुत्सि	अन्वरुत्स्वहि	अन्वरुत्स्महि
अन्वरुद्धाः	अन्वरुत्साथाम्	अन्वरुद्ध्वम्

अन्वरुद्ध अन्वरुत्साताम् अन्वरुत्सत		
लिप् - ६, आ. लीपपुं.		
अलिप्सि	अलिप्स्वहि	अलिप्स्महि
अलिप्थाः	अलिप्साथाम्	अलिप्ध्वम्
अलिप्त	अलिप्साताम्	अलिप्सत
ली - ८, प२. लीन थपुं.		
अलैषम्	अलैष्व	अलैष्म
अलैषीः	अलैष्टम्	अलैष्ट
अलैषीत्	अलैष्टाम्	अलैषुः
ली - ४, आ. विश्लेषण क२पुं.		
अलासि	अलास्वहि	अलास्महि
अलेषि	अलेष्वहि	अलेष्महि
अलास्थाः	अलासाथाम्	अलाध्वम्
अलेष्ठाः	अलेषाथाम्	अलेद्ध्वम्
अलास्त	अलासाताम्	अलासत
अलेष्ट	अलेषाताम्	अलेषत

विद् - २, आ. ञाएवुं

अवित्सि	अवित्स्वहि	अवित्स्महि
अवित्थाः	अवित्साथाम्	अविद्ध्वम्
अवित्त	अवित्साताम्	अवित्सत

वृ - १, ५, आ. वरवुं

अवृषि	अवृष्महि	अवृष्महि
अवृथाः	अवृषाथाम्	अवृद्ध्वम्
अवृत	अवृषाताम्	अवृषत

वृ - ८, आ. वरवुं

अवूर्षि	अवूर्ष्महि	अवूर्ष्महि
अवूर्ष्ठाः	अवूर्षाथाम्	अवूर्द्ध्वम्
अवूर्ष्ट	अवूर्षाताम्	अवूर्षत

व्ये - १, आ. संवरवुं

अव्यासि	अव्यास्वहि	अव्यास्महि
अव्यास्थाः	अव्यासाथाम्	अव्याध्वम्
अव्यास्त	अव्यासाताम्	अव्यासत

शप् - १, ३. शाप आपवो

परस्मैपद

अशाप्सम्	अशाप्स्व	अशाप्सम्
अशाप्सीः	अशाप्तम्	अशाप्त
अशाप्सीत्	अशाप्ताम्	अशाप्सुः

आत्मनेपद

अशाप्सि	अशाप्स्वहि	अशाप्समहि
अशाप्थाः	अशाप्ताथाम्	अशाप्स्वम्
अशप्त	अशाप्साताम्	अशप्सत

श्रु - ५, पर. सांभणवुं

अश्रौषम्	अश्रौष्व	अश्रौष्म
अश्रौषीः	अश्रौष्टम्	अश्रौष्ट
अश्रौषीत्	अश्रौष्टाम्	अश्रौषुः

सञ्ज् - १, पर. संग कटवो

असाङ्क्षम्	असाङ्क्ष्व	असाङ्क्षम्
असाङ्क्षीः	असाङ्क्षताम्	असाङ्क्षत
असाङ्क्षीत्	असाङ्क्षताम्	असाङ्क्षुः

साध् - ५, ५२. साधवुं

असात्सम्	असात्स्व	असात्सम्
असात्सीः	असाद्धम्	असाद्ध
असात्सीत्	असाद्धाम्	असात्सुः

सिच् - ६, आ. सिंचवुं

असिद्धि	असिद्धिहि	असिद्धिहि
असिद्धिः	असिद्धिथाम्	असिद्धिध्वम्
		असिद्धिध्वम्
असिक्त	असिक्ताताम्	असिक्त

सिध् - १, २, ५२. साधवुं

असैत्सम्	असैत्स्व	असैत्सम्
असैत्सीः	असैद्धम्	असैद्ध
असैत्सीत्	असैद्धाम्	असैत्सुः

सु - १, २, ५२. १०म् आपवो

असौषम्	असौष्व	असौष्म
असौषीः	असौष्टम्	असौष्ट
असौषीत्	असौष्टाम्	असौषुः

सू - २, ४, आ. १०म् आपवो

असोषि	असोष्वहि	असोष्महि
असोष्ठाः	असोषाथाम्	असोद्ध्वम्
असोष्ट	असोषाताम्	असोषत

सृज् - ६, ५२. सर्व्ण क२वुं

अस्नाक्षम्	अस्नाक्ष्व	अस्नाक्षम्
अस्नाक्षीः	अस्नाष्टम्	अस्नाष्ट
अस्नाक्षीत्	अस्नाष्टाम्	अस्नाक्षुः

स्तु - २, आ. स्तवन्ना क२वी

अस्तोषि	अस्तोष्वहि	अस्तोष्महि
अस्तोष्ठाः	अस्तोषाथाम्	अस्तोद्ध्वम्
अस्तोष्ट	अस्तोषाताम्	अस्तोषत

स्तृ - ५, ७. दां क२वुं

परस्मैपद

अस्तार्षम्	अस्तार्ष्व	अस्तार्षम्
अस्तार्षीः	अस्तार्ष्टम्	अस्तार्ष्ट
अस्तार्षीत्	अस्तार्ष्टाम्	अस्तार्षुः

आत्मनेपद

अस्तृषि	अस्तृष्वहि	अस्तृष्महि
अस्तृथाः	अस्तृषाथाम्	अस्तृद्वम्
अस्तृत	अस्तृषाताम्	अस्तृषत

स्तृ - ८, आ. सं० २८०

अस्तीषि	अस्तीर्ष्वहि	अस्तीर्षमहि
अस्तीर्षाः	अस्तीर्षाथाम्	अस्तीर्ष्वम्
अस्तीर्षत	अस्तीर्षाताम्	अस्तीर्षत

स्था - १, आ. ३८०

अस्थिषि	अस्थिष्वहि	अस्थिष्महि
अस्थिथाः	अस्थिषाथाम्	अस्थिध्वम्
अस्थित	अस्थिषाताम्	अस्थिषत

स्यन्द - १, आ. ४२०

अस्यन्ति	अस्यन्त्स्वहि	अस्यन्त्समहि
अस्यन्ताः	अस्यन्त्साथाम्	अस्यन्ध्वम्
अस्यन्त	अस्यन्त्साताम्	अस्यन्सत

स्पृश् - ६, प२. स्पर्श ५२०

अस्पर्क्षम्	अस्पर्क्ष्व	अस्पर्क्ष्म
अस्पर्क्ष्म	अस्पर्क्ष्व	अस्पर्क्ष्म
अस्पर्क्षीः	अस्पर्ष्टम्	अस्पर्ष्ट
अस्पर्क्षीः	अस्पर्ष्टम्	अस्पर्ष्ट
अस्पर्क्षीत्	अस्पर्ष्टाम्	अस्पर्क्षुः
अस्पर्क्षीत्	अस्पर्ष्टाम्	अस्पर्क्षुः

हृद् - १, आ. अशुचि ५२०

अहत्सि	अहत्स्वहि	अहत्समहि
अहत्थाः	अहत्साथाम्	अहत्ध्वम्
अहत्त	अहत्साताम्	अहत्सत

हा - ३, आ. १००

अहासि	अहास्वहि	अहास्महि
अहास्थाः	अहासाथाम्	अहाध्वम्
अहास्त	अहासाताम्	अहासत

स्वप् - २, प२. सू०

अस्वाप्सम्	अस्वाप्स्व	अस्वाप्सम्
------------	------------	------------

अस्वाप्सीः	अस्वाप्तम्	अस्वाप्त
अस्वाप्सीत्	अस्वाप्ताम्	अस्वाप्सुः

लुप् - ६, आ. ५।५।५

अलुप्सि	अलुप्सवहि	अलुप्समहि
अलुप्थाः	अलुप्ताथाम्	अलुप्थ्वम्
अलुप्त	अलुप्साताम्	अलुप्सत

वप् - १, उ. ५।५।५

परस्मैपद

अवाप्सम्	अवाप्सव	अवाप्सम
अवाप्सीः	अवाप्तम्	अवाप्त
अवाप्सीत्	अवाप्ताम्	अवाप्सुः

आत्मनेपद

अवप्सि	अवप्सवहि	अवप्समहि
अवप्थाः	अवप्साथाम्	अवप्थ्वम्
अवप्त	अवप्साताम्	अवप्सत

वस् - १, ५२. ५।५।५

अवात्सम्	अवात्सव	अवात्सम
----------	---------	---------

अवात्सीः	अवास्तम्	अवात्त
अवात्सीत्	अवात्ताम्	अवात्सुः

वह - १, उ. ५।५।५

परस्मैपद

अवाक्षम्	अवाक्षव	अवाक्षम
अवाक्षीः	अवोढम्	अवोढ
अवाक्षीत्	अवोढाम्	अवाक्षुः

आत्मनेपद

अवक्षि	अवक्षवहि	अवक्षमहि
अवोढा	अवक्षाथाम्	अवोढ्वम्
अवोढ	अवक्षाताम्	अवक्षत

विच् ७, विज् ३. - उ. ५।५।५

परस्मैपद

अवैक्षम्	अवैक्षव	अवैक्षम
अवैक्षीः	अवैक्तम्	अवैक्त
अवैक्षीत्	अवैक्ताम्	अवैक्षुः

આત્મનેપદ			લભ્ - ૧, આ. મેળવવું		
અવિદ્ધિ	અવિદ્ધિહિ	અવિદ્ધિમહિ	અલપ્સિ	અલપ્સિહિ	અલપ્સિમહિ
અવિદ્ધિઃ	અવિદ્ધિથામ્	અવિદ્ધિધ્વમ્	અલબ્ધિઃ	અલબ્ધિથામ્	અલબ્ધિધ્વમ્
અવિદ્ધિ	અવિદ્ધિતામ્	અવિદ્ધિત	અલબ્ધિ	અલબ્ધિતામ્	અલબ્ધિત

★ કેટલાક અગત્યના અને કેટલાક અનિયમિત અધતન ભૂતકાળના ચોથા પ્રકારના રૂપો (તુ.પુ.એ.વ.)

ક્રી - અક્રૈષીત્ / અક્રેષ્ટ ।
 જિ - અજૈષીત્ ।
 તુદ્ - અતૌત્સીત્ / અતુત ।
 ધૃ - અધાર્ષીત્ / અધૃત ।
 મી - અમૈષીત્ ।
 આ + વૃ - આદૃત ।
 ભુજ્ - અભૌક્ષીત્ ।
 ભુજ્ - અભુક્ત ।
 ભૃ - અભાર્ષિત્ / અભૃત ।
 ભ્રસ્જ્ - અભ્રાક્ષીત્ / અભ્રષ્ટ ।

મૃ - અમૃત ।
 રાધ્ - અરાત્સીત્ ।
 વે - અવાસીત્ / અવાસ્ત ।
 વ્યધ્ - અવ્યાત્સીત્ ।
 સૃ - અસાર્ષીત્ ।
 સ્મિ - અસ્મેષ્ટ ।
 હુ - અહૌષીત્ ।
 હ - અહાર્ષીત્ / અહત ।
 હ્નુ - અહ્નોષ્ટ ।
 હ્રી - અહેષીત્ ।

પાંચમો પ્રકાર

પ્રત્યય

પરસ્મેપદ

	એ.વ.	દ્વિવ.	ત્રિવ.
પુરુષ ૧	ઇષમ્	ઇષ્ય	ઇષ્ય
પુરુષ ૨	ઈ:	ઇષ્ટમ્	ઇષ્ટ
પુરુષ ૩	ઈત્	ઇષ્ટામ્	ઇષુ:

આત્મનેપદ

	એ.વ.	દ્વિવ.	ત્રિવ.
	ઇષિ	ઇષ્યહિ	ઇષ્યહિ
	ઇષ્ટા:	ઇષાથામ્	ઇધ્વમ્
	ઇષ્ટ	ઇષાતામ્	ઇષત

રૂપાખ્યાન

અક્ષ - ૧, ૫૨. છોલવું

આક્ષિષમ્	આક્ષિષ્ય	આક્ષિષ્ય
આક્ષી:	આક્ષિષ્ટમ્	આક્ષિષ્ટ
આક્ષીત્	આક્ષિષ્ટામ્	આક્ષિષુ:

અઙ્ - ૭, ૫૨. આંજવું

આઙ્ગિષમ્	આઙ્ગિષ્ય	આઙ્ગિષ્ય
આઙ્ગી:	આઙ્ગિષ્ટમ્	આઙ્ગિષ્ટ
આઙ્ગીત્	આઙ્ગિષ્ટામ્	આઙ્ગિષુ:

અશ્ - ૫, આ. મેળવવું

આશિષિ	આશિષ્યહિ	આશિષ્યહિ
આશિષ્ટા:	આશિષાથામ્	આશિધ્વમ્
આશિષ્ટ	આશિષાતામ્	આશિષત

અશ્ - ૯, ૫૨. ખાવું

આશિષમ્	આશિષ્ય	આશિષ્ય
આશી:	આશિષ્ટમ્	આશિષ્ટ
આશીત્	આશિષ્ટામ્	આશિષુ:

हन् - २, उ. छल्लवुं

परस्मैपद

अवधिषम्	अवधिष्व	अवधिष्म
अवधीः	अवधिष्टम्	अवधिष्ट
अवधीत्	अवधिष्टाम्	अवधिषुः

आत्मनेपद

अवधिषि	अवधिष्वहि	अवधिष्महि
अवधिष्ठाः	अवधिषाथाम्	अवधिद्वम् } अवधिध्वम् }
अवधिष्ट	अवधिषाताम्	अवधिषत

क्लिश् - ५, आ. क्लेश पाभवो

अक्लेशिषि	अक्लेशिष्वहि	अक्लेशिष्महि
अक्लेशिष्ठाः	अक्लेशिषाथाम्	अक्लेशिध्वम् } अक्लेशिद्वम् }
अक्लेशिष्ट	अक्लेशिषाताम्	अक्लेशिषत

क्लृप् - १, आ. समर्थ थवुं

अकल्पिषि	अकल्पिष्वहि	अकल्पिष्महि
अकल्पिष्ठाः	अकल्पिषाथाम्	अकल्पिध्वम्
अकल्पिष्ट	अकल्पिषाताम्	अकल्पिषत

क्षण् - ८, उ. भारवुं

परस्मैपद

अक्षणिषम्	अक्षणिष्व	अक्षणिष्म
अक्षणीः	अक्षणिष्टम्	अक्षणिष्ट
अक्षणीत्	अक्षणिष्टाम्	अक्षणिषुः

आत्मनेपद

अक्षणिषि	अक्षणिष्वहि	अक्षणिष्महि
अक्षणिष्ठाः	अक्षणिषाथाम्	अक्षणिध्वम् } अक्षणिद्वम् }
अक्षथाः		
अक्षणिष्ट	अक्षणिषाताम्	अक्षणिषत
अक्षत		

क्षम् - ४, आ. दमा કરવી

अक्षमिषि	अक्षमिष्वहि	अक्षमिष्महि
अक्षमिष्ठाः	अक्षमिषाथाम्	अक्षमिद्वम्
		अक्षमिध्वम् }
अक्षमिष्ट	अक्षमिषाताम्	अक्षमिषत

क्षिण् - ८, ६. क्षीण કરવું

પરસ્પૃષ્ટ

अक्षेणिषम्	अक्षेणिष्व	अक्षेणिष्म
अक्षेणीः	अक्षेणिष्टम्	अक्षेणिष्ट
अक्षेणीत्	अक्षेणिष्टाम्	अक्षेणिषुः

આત્મનેપ્ર

अक्षेणिषि	अक्षेणिष्वहि	अक्षेणिष्महि
अक्षेणिष्ठाः	अक्षेणिषाथाम्	अक्षेणिध्वम्
अक्षिथाः		अक्षेणिद्वम् }
अक्षेणिष्ट	अक्षेणिषाताम्	अक्षेणिषत
अक्षित		

क्षु - २, ५२. અવાજ કરવો

अक्षाविषम्	अक्षाविष्व	अक्षाविष्म
अक्षावीः	अक्षाविष्टम्	अक्षाविष्ट
अक्षावीत्	अक्षाविष्टाम्	अक्षाविषुः

गद् - १, ५२. બોલવું

अगादिषम्	अगादिष्व	अगादिष्म
अगादिशम्	अगादिष्व	अगादिष्म
अगदी :	अगादिष्टम्	अगादिष्ट
अगादीः	अगादिष्टम्	अगादिष्ट
अगदीत्	अगादिष्टाम्	अगादिषुः
अगादीत्	अगादिष्टाम्	अगादिषुः

गाह् - १, आ. વિલોકન કરવું

अगाहिषि	अगाहिष्वहि	अगाहिष्महि
अगाहिष्ठाः	अगाहिषाथाम्	अगाहिध्वम्
अगाहिष्ट	अगाहिषाताम्	अगाहिषत

त्रप् - १, आ. शरभावुं

अत्रपिषि	अत्रपिष्वहि	अत्रपिष्महि
अत्रपिष्ठाः	अत्रपिषाथाम्	अत्रपिध्वम्
अत्रपिष्ट	अत्रपिषाताम्	अत्रपिषत

दीप् - ४, आ. दीपवुं

अदीपिषि	अदीपिष्वहि	अदीपिष्महि
अदीपिष्ठाः	अदीपिषाथाम्	अदीपिध्वम्
		अदीपिद्वम् }
अदीपिष्ट	अदीपिषाताम्	अदीपिषत
		अदीपि }

दरिद्रा - २, पर. गरीण थवुं

अदरिद्रिषम्	अदरिद्रिष्व	अदरिद्रिष्म
अदरिद्रीः	अदरिद्रिष्टम्	अदरिद्रिष्ट
अदरिद्रीत्	अदरिद्रिष्टाम्	अदरिद्रिषुः

दृप् - ४, पर. गर्व थवो

अदर्पिषम्	अदर्पिष्व	अदर्पिष्म
-----------	-----------	-----------

अदर्पीः	अदर्पिष्टम्	अदर्पिष्ट
अदर्पीत्	अदर्पिष्टाम्	अदर्पिषुः

धू - ६, पर. हलाववुं

अधुविषम्	अधुविष्व	अधुविष्म
अधुवीः	अधुविष्टम्	अधुविष्ट
अधुवीत्	अधुविष्टाम्	अधुविषुः

धू - ५, ८, ९. हलाववुं

परस्मैपद

अधाविषम्	अधाविष्व	अधाविष्म
अधाषीः	अधाविष्टम्	अधाविष्ट
अधावीत्	अधाविष्टाम्	अधाविषुः

आत्मनेपद

अधविषि	अधविष्वहि	अधविष्महि
अधविष्ठाः	अधविषाथाम्	अधविध्वम्
अधविष्ट	अधविषाताम्	अधविषत

नु - २, पर. स्तुति कर्तवी

अनाविषम्	अनाविष्व	अनाविष्म
----------	----------	----------

अनावीः अनाविष्टम् अनाविष्ट
अनावीत् अनाविष्टाम् अनाविष्टः

पू - ८, ६. पवित्र कटुं

परस्मैपद

अपाविषम् अपाविष्य अपाविष्म
अपावीः अपाविष्टम् अपाविष्ट
अपावीत् अपाविष्टाम् अपाविष्टः

आत्मनेपद

अपविषि अपविष्यहि अपविष्महि
अपविष्टाः अपविषाथाम् अपविध्वम्
अपविष्ट अपविषाताम् अपविषत

पूर - ४, आ. भट्टं

अपूरिषि अपूरिष्यहि अपूरिष्महि
अपूरिष्टाः अपूरिषाथाम् अपूरिध्वम्
अपूरिष्ट अपूरिषाताम् अपूरिषत

अपूरिष्ट } अपूरिषाताम् अपूरिषत
अपूरि }

प्याय - १, आ. वधुं, हूलुं

अप्यायिषि अप्यायिष्यहि अप्यायिष्महि
अप्यायिष्टाः अप्यायिषाथाम् अप्यायिध्वम्
अप्यायिष्ट अप्यायिषाताम् अप्यायिषत

फल - १, ५२. हलीभूत थुं

अफालिषम् अफालिष्य अफालिष्म
अफालीः अफालिष्टम् अफालिष्ट
अफालीत् अफालिष्टाम् अफालिष्टः

बुध - १, ६. णोद्य थवो

परस्मैपद

अबोधिषम् अबोधिष्य अबोधिष्म
अबोधीः अबोधिष्टम् अबोधिष्ट
अबोधीत् अबोधिष्टाम् अबोधिषुः

आत्मनेपद

अबोधिषि	अबोधिष्वहि	अबोधिष्महि
अबोधिष्ठाः	अबोधिषाथाम्	अबोधिध्वम्
अबोधिष्ट	अबोधिषाताम्	अबोधिषत

बृह - १, ५२. वधवुं

अबर्हिषम्	अबर्हिष्व	अबर्हिष्म
अबर्हीः	अबर्हिष्टम्	अबर्हिष्ट
अबर्हीत्	अबर्हिष्टाम्	अबर्हिषुः

मन् - ४, आ. मानवुं

अमनिषि	अमनिष्वहि	अमनिष्महि
अमनिष्ठाः	अमनिषाथाम्	अमनिध्वम्
अमन्थाः		

अमनिष्ट	अमनिषाताम्	अमनिषत
अमत		

मृज् - २, ५२. साङ् कटवुं

अमार्जिषम्	अमार्जिष्व	अमार्जिष्म
अमार्जीः	अमार्जिष्टम्	अमार्जिष्ट
अमार्जीत्	अमार्जिष्टाम्	अमार्जिषुः

यु - २, ५२. षेऽवुं

अयाविषम्	अयाविष्व	अयाविष्म
अयावीः	अयाविष्टम्	अयाविष्ट
अयावीत्	अयाविष्टाम्	अयाविषुः

रु - २, ५२. अवाण कटवो

अराविषम्	अराविष्व	अराविष्म
अरावीः	अराविष्टम्	अराविष्ट
अरावीत्	अराविष्टाम्	अराविषुः

वद् - १, ५२. कहेवुं

अवादिषम्	अवादिष्व	अवादिष्म
अवादीः	अवादिष्टम्	अवादिष्ट
अवादीत्	अवादिष्टाम्	अवादिषुः

वन् - ८, ३. यायना कटवी

परस्मैपद

अवनिषम्	अवनिष्व	अवनिष्म
अवानिषम्		
अवनीः	अवनिष्टम्	अवनिष्ट
अवानीः		

अवनीत्	}	अवनिष्टाम्	अवनिषुः
अवानीत्			
		आत्मनेपद	
अवनिषि		अवनिष्वहि	अवनिष्महि
अवनिष्ठाः	}	अवनिषाथाम्	अवनिध्वम्
अवथाः			
अवनिष्ट	}	अवनिषाताम्	अवनिषत
अवत			

विज् - ३, उ. भय पामवो

परस्मैपद

अविजिषम्	अविजिष्व	अविजिष्म
अविजीः	अविजिष्टम्	अविजिष्ट
अविजीत्	अविजिष्टाम्	अविजिषुः

आत्मनेपद

अविजिषि	अविजिष्वहि	अविजिष्महि
अविजिष्ठाः	अविजिषाथाम्	अविजिध्वम्
		अविजिद्ध्वम्

अविजिष्ट	अविजिषाताम्	अविजिषत
विद् - ७, आ. १।१।१		
अवेदिषि	अवेदिष्वहि	अवेदिष्महि
अवेदिष्ठाः	अवेदिषाथाम्	अवेदिध्वम्
अवेदिष्ट	अवेदिषाताम्	अवेदिषत
वृ - ८, उ. पसं८ कृत्पुं		

परस्मैपद

अवारिषम्	अवारिष्व	अवारिष्म
अवारीः	अवारिष्टम्	अवारिष्ट
अवारीत्	अवारिष्टाम्	अवारिषुः

आत्मनेपद

अवरिषि	अवरिष्वहि	अवरिष्महि
अवरिष्ठाः	अवरिषाथाम्	अवरिध्वम्
		अवरिद्ध्वम्
अवरिष्ट	अवरिषाताम्	अवरिषत
वृ - ५, आ. पसं८ कृत्पुं		
अवरीषि	अवरीष्वहि	अवरीष्महि

अवरीष्ठाः	अवरीषाथाम्	अवरीध्वम् } अवरीद्वम् }
अवरीष्ट	अवरीषाताम्	अवरीषत
व्यय् - १, ३. व्यथ ५२७०		

परस्मैपद

अव्ययिषम्	अव्ययिष्व	अव्ययिष्म
अव्ययीः	अव्ययिष्टम्	अव्ययिष्ट
अव्ययीत्	अव्ययिष्टाम्	अव्ययिषुः

आत्मनेपद

अव्ययिषि	अव्ययिष्वहि	अव्ययिष्महि
अव्ययिष्ठाः	अव्ययिषाथाम्	अव्ययिध्वम् } अव्ययिद्वम् }
अव्ययिष्ट	अव्ययिषाताम्	अव्ययिषत

ब्रश्च् - ६, ५२. ५१५७

अब्रश्चिषम्	अब्रश्चिष्व	अब्रश्चिष्म
अब्रश्चीः	अब्रश्चिष्टम्	अब्रश्चिष्ट
अब्रश्चीत्	अब्रश्चिष्टाम्	अब्रश्चिषुः

शक् - ५, २१. समर्थ थवुं

अशकिषि	अशकिष्वहि	अशकिष्महि
अशकिष्ठाः	अशकिषाथाम्	अशकिध्वम्
अशकिष्ट	अशकिषाताम्	अशकिषत

शी - २, २१. सूवुं

अशयिषि	अशयिष्वहि	अशयिष्महि
अशयिष्ठाः	अशयिषाथाम्	अशयिध्वम् } अशयिद्वम् }
अशयिष्ट	अशयिषाताम्	अशयिषत

श्वस् - २, ५२. श्वात् लेवो

अश्वसिषम्	अश्वसिष्व	अश्वसिष्म
अश्वसीः	अश्वसिष्टम्	अश्वसिष्ट
अश्वसीत्	अश्वसिष्टाम्	अश्वसिषुः

सिध् - १, ५२. साधवुं

असेधिषम्	असेधिष्व	असेधिष्म
असेधीः	असेधिष्टम्	असेधिष्ट
असेधीत्	असेधिष्टाम्	असेधिषुः

सु - १, २, ५२. १०० आ५०

असाविषम्	असाविष्य	असाविष्म
असावीः	असाविष्टम्	असाविष्ट
असावीत्	असाविष्टाम्	असाविषुः

सू - २, ४, आ. मध५ान क२वुं

असविषि	असविष्यहि	असविष्महि
असविष्टाः	असविषाथाम्	असविध्वम् }
		असविद्वम् }

असविष्ट	असविषाताम्	असविषत
---------	------------	--------

स्तु - २, ५२. स्तुति क२वी

अस्ताविषम्	अस्ताविष्य	अस्ताविष्म
अस्तावीः	अस्ताविष्टम्	अस्ताविष्ट
अस्तावीत्	अस्ताविष्टाम्	अस्ताविषुः

स्तु - ९, ३. दांकवुं

५२२भे५६

अस्तारिषम्	अस्तारिष्य	अस्तारिष्म
अस्तारीः	अस्तारिष्टम्	अस्तारिष्ट

अस्तारीत्	अस्तारिष्टाम्	अस्तारिषुः
-----------	---------------	------------

आत्मने५६

अस्तरिषि	अस्तरिष्यहि	अस्तरिष्महि
अस्तरिष्टाः	अस्तरिषाथाम्	अस्तरिध्वम् }
		अस्तरिद्वम् }

अस्तरिष्ट	अस्तरिषाताम्	अस्तरिषत
-----------	--------------	----------

स्तु - ५, आ. दांकवुं

अस्तरिषि }	अस्तरिष्यहि }	अस्तरिष्महि }
अस्तरीषि }	अस्तरीष्यहि }	अस्तरीष्महि }
अस्तरिष्टाः }	अस्तरिषाथाम् }	अस्तरिध्वम् }
अस्तरीष्टाः }	अस्तरीषाथाम् }	अस्तरीद्वम् }
अस्तरिष्ट }	अस्तरिषाताम् }	अस्तरिषत }
अस्तरीष्ट }	अस्तरीषाताम् }	अस्तरीषत }

स्तु - १, ५२. अवा१५ क२वो

अस्वारिषम्	अस्वारिष्य	अस्वारिष्म
अस्वारीः	अस्वारिष्टम्	अस्वारिष्ट
अस्वारीत्	अस्वारिष्टाम्	अस्वारिषुः

गुप् - १, ५२. २२६७ ५२५

अगोपयिषम्	अगोपयिष्व	अगोपयिष्म
अगोपिषम्	अगोपिष्व	अगोपिष्म
अगोपायीः	अगोपयिष्टम्	अगोपयिष्ट
अगोपीः	अगोपिष्टम्	अगोपिष्ट
अगोपायीत्	अगोपयिष्टाम्	अगोपयिषुः
अगोपीत्	अगोपिष्टाम्	अगोपिषुः

गृह - १, ५२. सं५२५

अगूहिषम्	अगूहिष्व	अगूहिष्म
अगूहिः	अगूहिष्टम्	अगूहिष्ट
अगूहीत्	अगूहिष्टाम्	अगूहिषुः

गृह - १, आ. २२६७ ५२५

अगर्हिषि	अगर्हिष्वहि	अगर्हिष्महि
अगर्हिष्ठाः	अगर्हिषाथाम्	अगर्हिध्वम्
अगर्हिष्ट	अगर्हिषाताम्	अगर्हिषत

ग्रह - ६, ७. ले५

परस्मैपद

अग्रहीषम्	अग्रहीष्व	अग्रहीष्म
अग्रहीः	अग्रहिष्टम्	अग्रहिष्ट
अग्रहीत्	अग्रहिष्टाम्	अग्रहिषुः

आत्मनेपद

अग्रहीषि	अग्रहिष्वहि	अग्रहिष्महि
अग्रहीष्ठाः	अग्रहिषाथाम्	अग्रहिध्वम्
अग्रहीष्ट	अग्रहिषाताम्	अग्रहिषत

चर् - १, ५२. २२५

अचारिषम्	अचारिष्व	अचारिष्म
अचारीः	अचारिष्टम्	अचारिष्ट
अचारीत्	अचारिष्टाम्	अचारिषुः

जन् - ४, आ. ४०५

अजनिषि	अजनिष्वहि	अजनिष्महि
अजनिष्ठाः	अजनिषाथाम्	अजनिध्वम्
		अजनिध्वम्

अजनिष्ट } अजनिषाताम् अजनिषत
अजनि }

जागृ - २, ५२. जागृवुं

अजागरिषम् अजागरिष्व अजागरिष्म
अजागरीः अजागरिष्टम् अजागरिष्ट
अजागरीत् अजागरिष्टाम् अजागरिषुः

तक्ष् - १, ५२. तीक्ष्ण क्त्वं

अतक्षिषम् अतक्षिष्व अतक्षिष्म
अतक्षीः अतक्षिष्टम् अतक्षिष्ट
अतक्षीत् अतक्षिष्टाम् अतक्षिषुः

तन् - ८, ६. ताण्वुं

परस्मैपद

अतनिषम् } अतनिष्व अतनिष्म
अतानिषम् }
अतनीः अतनिष्टम् अतनिष्ट
अतनीत् } अतनिष्टाम् अतनिषुः
अतानीत् }

आत्मनेपद

अतनिषि अतनिष्वहि अतनिष्महि
अतनि } अतनिषायम् अतनिध्वम्
अतथाः } अतनिद्वम्
अतनिष्ट अतनिषाताम् अतनिषत

ताय् - १, २१. रक्षेण क्त्वं

अतायिषि अतायिष्वहि अतायिष्महि
अतायिष्ठाः अतायिषायाम् अतायिध्वम्
अतायिष्ट अतायिषाताम् अतायिषत

तृह - ६, ५२. भाट्वुं

अतृहिषम् } अतृहिष्व } अतृहिष्म }
अतृहिषम् } अतृहिष्व } अतृहिष्म }
अतृहीः } अतृहिष्टम् } अतृहिष्ट }
अतृहीः } अतृहिष्टम् } अतृहिष्ट }
अतृहीत् } अतृहिष्टाम् } अतृहिषुः }
अतृहीत् } अतृहिष्टाम् } अतृहिषुः }

ક્લિશ્ - ૯, ૫૨. ખેઠ ક૨વો			ડી - ૧, ૪, આ. ઉડવું		
અક્લેશિષમ્	અક્લેશિષ્વ	અક્લેશિષ્મ	અડયિષિ	અડયિષ્વહિ	અડયિષ્મહિ
અક્લેશીઃ	અક્લેશિષ્ટમ્	અક્લેશિષ્ટ	અડયિષ્ટાઃ	અડયિષાથામ્	અડયિધ્વમ્
અક્લેશીત્	અક્લેશિષ્ટામ્	અક્લેશિષુઃ			અડયિદ્વમ્ }
તૃપ્ - ૪, ૫૨. સમાધાન થવું			અડયિષ્ટ	અડયિષાતામ્	અડયિષત
અતર્પિષમ્	અતર્પિષ્વ	અતર્પિષ્મ	હસ્ - ૧, ૫૨. હસવું		
અતર્પીઃ	અતર્પિષ્ટમ્	અતર્પિષ્ટ	અહસિષમ્	અહસિષ્વ	અહસિષ્મ
અતર્પીત્	અતર્પિષ્ટામ્	અતર્પિષુઃ	અહસીઃ	અહસિષ્ટમ્	અહસિષ્ટ
વ્રજ્ - ૧, ૫૨. જવું			અહસીત્	અહસિષ્ટામ્	અહસિષુઃ
અબ્રાજિષમ્	અબ્રાજિષ્વ	અબ્રાજિષ્મ	સ્યન્દ - આ. ઝરવું		
અબ્રાજીઃ	અબ્રાજિષ્ટમ્	અબ્રાજિષ્ટ	અસ્યન્દિષિ	અસ્યન્દિષ્વહિ	અસ્યન્દિષ્મહિ
અબ્રાજીત્	અબ્રાજિષ્ટામ્	અબ્રાજિષુઃ	અસ્યન્દિષ્ટાઃ	અસ્યન્દિષાથામ્	અસ્યન્દિધ્વમ્
			અસ્યન્દિષ્ટ	અસ્યન્દિષાતામ્	અસ્યન્દિષત

★ કેટલાક અગત્યના અને કેટલાક અનિયમિત અધતન ભૂતકાળના પાંચમા પ્રકારના રૂપો (તૃ. પુ. એ. વ.)

અટ્ - આટીત્ ।

અન્ - આનીત્ ।

उद् + अय्	- उदायिष्ट ।
अर्च्	- आर्चीत् ।
अर्ज्	- आर्जीत् ।
अर्ह	- आर्हीत् ।
अव्	- आवीत् ।
आस्	- आसिष्ट ।
इन्ध्	- ऐन्धिष्ट ।
अनु + इष्	- अन्वैषीत् ।
इष्	- ऐषीत् ।
ईक्ष्	- ऐक्षिष्ट ।
ईड्	- ऐडिष्ट ।
ईर्	- ऐरीत् ।
ईश्	- ऐशिष्ट ।
ईह	- ऐहिष्ट ।
उज्झ्	- औज्झीत् ।
ऋ	- आर्षीत् ।
ऋज्	- आर्जिष्ट ।

एध्	- ऐधिष्ट ।
कत्थ्	- अकत्थिष्ट ।
कम्प्	- अकंपिष्ट ।
काङ्क्ष्	- अकाङ्क्षीत् ।
प्रकाश्	- प्राकाशिष्ट ।
कास्	- अकासिष्ट ।
कृत्	- अकर्तीत् ।
क्रीड्	- अक्रीडीत् ।
क्वथ्	- अक्वथीत् ।
खेल्	- अखेलीत् ।
गर्ज्	- अगर्जीत् ।
गर्ह	- अगर्हीत् / अगर्हिष्ट ।
गुज्झ्	- अगुज्जीत् ।
गृ	- अगारीत् ।
ग्रन्थ्	- अग्रन्थीत् ।
ग्रस्	- अग्रसिष्ट ।
चम्	- अचमीत् ।

चल्	- अचालीत् ।
जक्ष्	- अजक्षीत् ।
जप्	- अजपीत् / अजापीत् ।
जल्प्	- अजल्पीत् ।
जृम्भ्	- अजृम्भिष्ट ।
जृ	- अजारीत् ।
ज्वल्	- अज्वालीत् ।
ढौक्	- अढौकिष्ट ।
तर्ज्	- अतर्जीत् ।
तृ	- अतारीत् ।
त्रस्	- अत्रसीत् / अत्रासीत् ।
त्रुट्	- अत्रुटीत् ।
दम्भ्	- अदम्भीत् ।
दय्	- अदयिष्ट ।
दल्	- अदालीत् ।
दिव्	- अदेवीत् ।
दीक्ष्	- अदीक्षिष्ट ।
द्व	- अदविष्ट ।

धाव्	- अधावीत् ।
धूप्	- अधूपीत् / अधूपायित् ।
धृष्	- अधर्षीत् ।
नद्	- अनदीत् / अनादीत् ।
नन्द्	- अनन्दीत् ।
निन्द्	- अनिन्दीत् ।
नृत्	- अनर्तीत् ।
पठ्	- अपठीत् / अपाठीत् ।
पण्	- अपणायीत् ।
पुष्	- अपोषीत् ।
पृ	- अपार्पीत् ।
पृच्	- १,७,अपर्चीत् ।
पृच्	- २,अपर्चीत् ।
पृ	- अपारीत् ।
प्री	- अप्रैषीत् / अप्रेष्ट ।
बाध्	- अबाधिष्ट ।
भिक्ष्	- अभिक्षिष्ट ।
भ्राश्	- अभ्राशिष्ट ।

भ्लाश्	- अभ्लाशिष्ट ।
मन्थ्	- अमन्थीत् ।
मुद्	- अमोदिष्ट ।
मुच्छ्	- अमुच्छीत् ।
मुष्	- अमोषीत् ।
मृद्	- अमर्दीत् ।
यत्	- अयतिष्ट ।
याच्	- अयाचीत् / अयाचिष्ट ।
रक्ष्	- अरक्षीत् ।
रट्	- अरटीत् / अराटीत् ।
राज्	- अराजीत् / अराजिष्ट ।
लग्	- अलगीत् ।
लङ्घ्	- अलङ्घिष्ट ।
लम्ब्	- अलम्बिष्ट ।
लष्	- अलषीत् / अलाषीत् ।
लज्ज्	- अलज्जिष्ट ।
लिख्	- अलेखीत् ।
लू	- अलावीत् / अलविष्ट ।

लोक	- अलोकिष्ट ।
वन्द्	- अवन्दिष्ट ।
वम्	- अवमीत् ।
वस्	- अवसिष्ट ।
वाञ्छ्	- अवाञ्छीत् / अवञ्छीत् ।
विच्छ्	- अविच्छायीत् ।
विद्	- अवेदीत् ।
वृज्	- १, १, ५२. अवर्जीत् ।
वृज्	- २, २१. अवर्जीत् ।
वृष्	- अवर्षीत् ।
वेप्	- अवेपिष्ट ।
वेष्ट्	- अवेषिष्ट ।
व्यथ्	- अव्यथिष्ट ।
व्रीड्	- अव्रीडीत् ।
शङ्क्	- अशङ्किष्ट ।
शंष्	- अशंसीत् ।
आ + शंष्	- आशंषिष्ट ।
शिक्ष्	- अशीक्षिष्ट ।

श्लाघ्	- अश्लाघिष्ट ।	स्पर्ध्	- अस्पर्धिष्ट ।
श्वस्	- अश्वसीत् ।	स्फुट्	- अस्फुटीत् ।
ष्ठिक्	- अष्ठेवीत् ।	स्यन्द्	- अस्यन्दिष्ट ।
सस्ज्	- असज्जीत् / असज्जिष्ट ।	स्वन्	- अस्वनीत् / अस्वानीत् ।
सह्	- असहिष्ट ।	स्वाद्	- अस्वादिष्ट ।
सेक्	- असेविष्ट ।	हिङ्	- अहिण्डिष्ट ।
स्त्रल्	- अस्त्रालीत् ।	हेष्	- अहेषिष्ट ।
स्थग्	- अस्थगीत् ।	हस्	- अह्रासीत् / अहसीत् ।
स्पन्द्	- अस्पन्दिष्ट ।	ह्लाद्	- अह्लादिष्ट ।

छठो प्रकार (भात्र परस्मैपदी)

प्रत्यय

	अ.व.	द्विव.	अ.व.
पुरुष १	सिषम्	सिष्व	सिष्म
पुरुष २	सीः	सिष्टम्	सिष्ट
पुरुष ३	सीत्	सिष्टाम्	सिषुः

इपाध्यान

गै - १, पर. गावुं

अगासिषम् अगासिष्व अगासिष्म

अगासीः अगासिष्टम् अगासिष्ट
अगासीत् अगासिष्टाम् अगासिषुः

ग्रा - १, ५२. रूंधवुं

अग्रासिषम् अग्रासिष्व अग्रासिष्म
अग्रासीः अग्रासिष्टम् अग्रासिष्ट
अग्रासीत् अग्रासिष्टाम् अग्रासिषुः

छो - ४, ५२. ङापवुं

अच्छासिषम् अच्छासिष्व अच्छासिष्म
अच्छासीः अच्छासिष्टम् अच्छासिष्ट
अच्छासीत् अच्छासिष्टाम् अच्छासिषुः

दरिद्रा - २, ५२. दृष्टिं थवुं

अदरिद्रासिषम् अदरिद्रासिष्व अदरिद्रासिष्म
अदरिद्रासीः अदरिद्रासिष्टम् अदरिद्रासिष्ट
अदरिद्रासीत् अदरिद्रासिष्टाम् अदरिद्रासिषुः

धे - १, ५२. पीवुं

अधासिषम् अधासिष्व अधासिष्म

अधासीः अधासिष्टम् अधासिष्ट
अधासीत् अधासिष्टाम् अधासिषुः

नम् - १, ५२. नभवुं

अनंसिषम् अनंसिष्व अनंसिष्म
अनंसीः अनंसिष्टम् अनंसिष्ट
अनंसीत् अनंसिष्टाम् अनंसिषुः

यम् - १, ५२. अट्ठवुं

अयंसिषम् अयंसिष्व अयंसिष्म
अयंसीः अयंसिष्टम् अयंसिष्ट
अयंसीत् अयंसिष्टाम् अयंसिषुः

या - २, ५२. णवुं

अयासिषम् अयासिष्व अयासिष्म
अयासीः अयासिष्टम् अयासिष्ट
अयासीत् अयासिष्टाम् अयासिषुः

वि + रम् - १, ५२. अट्ठवुं

व्यरंसिषम् व्यरंसिष्व व्यरंसिष्म

વ્યરંસી:	વ્યરંસિષ્ટમ્	વ્યરંસિષ્ટ	અશાસી:	અશાસિષ્ટમ્	અશાસિષ્ટ
વ્યરંસીત્	વ્યરંસિષ્ટામ્	વ્યરંસિષ્ઃ	અશાસીત્	અશાસિષ્ટામ્	અશાસિષ્ઃ
લી - ૯, ૫૨. વિશ્લેષણ કરવું			સો - ૪, ૫૨. અંત આણવો		
અલાસિષમ્	અલાસિષ્વ	અલાસિષ્મ	અસાસિષમ્	અસાસિષ્વ	અસાસિષ્મ
અલાસી:	અલાસિષ્ટમ્	અલાસિષ્ટ	અસાસી:	અસાસિષ્ટમ્	અસાસિષ્ટ
અલાસીત્	અલાસિષ્ટામ્	અલાસિષ્ઃ	અસાસીત્	અસાસિષ્ટામ્	અસાસિષ્ઃ
શો - ૪, ૫૨. તીવ્ર કરવું					
અશાસિષમ્	અશાસિષ્વ	અશાસિષ્મ			

★ કેટલાક અગત્યના અને કેટલાક અનિયમિત અધતન ભૂતકાળના છઠ્ઠા પ્રકારના રૂપો (ત્. પુ. એ. વ.)

મ્લૈ - અમ્લાસીત્ ।
 ધ્મા - અધ્માસીત્ ।
 ધ્યૈ - અધ્યાસીત્ ।
 ભા - અભાસીત્ ।
 મા - અમાસીત્ ।

મ્લૈ - અમ્લાસીત્ ।
 લા - અલાસીત્ ।
 વા - અવાસીત્ ।
 સ્ના - અસ્નાસીત્ ।
 હા - અહાસીત્ ।

सातमो प्रकार

प्रत्यय

	परस्मैपद				आत्मनेपद		
	अ.व.	द्विव.	तृ.व.		अ.व.	द्विव.	तृ.व.
पुरुष १	सम्	साव	साम		सि	सावहि	सामहि
पुरुष २	सः	सतम्	सत		सथाः	साथाम्	सध्वम्
पुरुष ३	सत्	सताम्	सन्		सत	साताम्	सन्त

इपाध्यान

कृष् - ६, ७. पेऽपुं

परस्मैपद

अकृक्षम्	अकृक्षाव	अकृक्षाम
अकृक्षः	अकृक्षतम्	अकृक्षत
अकृक्षत्	अकृक्षताम्	अकृक्षन्

आत्मनेपद

अकृक्षिः	अकृक्षावहि	अकृक्षामहि
अकृक्षथाः	अकृक्षायाम्	अकृक्षध्वम्

अकृक्षत् अकृक्षाताम् अकृक्षन्त

कृश् - १, ५२. सा६ क२वो

अकृक्षम्	अकृक्षाव	अकृक्षाम
अकृक्षः	अकृक्षतम्	अकृक्षत
अकृक्षत्	अकृक्षताम्	अकृक्षन्

क्लिश् - ८, ५२. क्लेश पा३वो

अक्लिक्षम्	अक्लिक्षाव	अक्लिक्षाम
------------	------------	------------

अक्लिक्षः अक्लिक्षतम् अक्लिक्षत
अक्लिक्षत् अक्लिक्षताम् अक्लिक्षन्

गृह - १, ६. संताऽवुं

परस्मैपद

अघृक्षम् अघृक्षाव अघृक्षाम
अघृक्षः अघृक्षतम् अघृक्षत
अघृक्षत् अघृक्षताम् अघृक्षन्

आत्मनेपद

अघृक्षि अघृक्षावहि अघृक्षामहि
 अगुह्वहि }
अघृक्षथाः } अघृक्षायाम् अघृक्षध्वम् }
अगूढाः } अघृक्षताम् अघृक्षन्तम् }
अघृक्षत } अघृक्षताम् अघृक्षन्त
अगूढ }

गृह - १, आ. लेवुं

अघृक्षि अघृक्षावहि अघृक्षामहि

अघृक्षथाः अघृक्षायाम् अघृक्षध्वम्
अघृक्षत अघृक्षताम् अघृक्षन्त

दिश् - ६, ६. चीधवुं

परस्मैपद

अदिक्षम् अदिक्षाव अदिक्षाम
अदिक्षः अदिक्षतम् अदिक्षत
अदिक्षत् अदिक्षताम् अदिक्षन्

आत्मनेपद

अदिक्षि अदिक्षावहि अदिक्षामहि
अदिक्षथाः अदिक्षायाम् अदिक्षध्वम्
अदिक्षत अदिक्षताम् अदिक्षन्त

दिह - २, ६. उपयय कर्त्तु

परस्मैपद

अधिक्षम् अधिक्षाव अधिक्षाम
अधिक्षः अधिक्षतम् अधिक्षत
अधिक्षत् अधिक्षताम् अधिक्षन्

आत्मनेपद

अधिक्षि	अधिक्षावहि	अधिक्षामहि
अधिक्षथाः	अधिक्षाथाम्	अधिक्षध्वम्
अदिग्धाः		अधिग्वम्
अधिक्षत	अधिक्षाताम्	अधिक्षन्त
अदिग्ध		

दुह - २, ३. ङोह्वं

परस्मैपद

अधुक्षम्	अधुक्षाव	अधुक्षाम
अधुक्षः	अधुक्षतम्	अधुक्षत
अधुक्षत्	अधुक्षताम्	अधुक्षन्

आत्मनेपद

अधुक्षि	अधुक्षावहि	अधुक्षामहि
	अदुह्वहि	अदुह्वहि
अधुक्षथाः	अधुक्षाथाम्	अधुक्षध्वम्
अदुग्धाः		अधुग्वम्
अधुक्षत	अधुक्षाताम्	अधुक्षन्त

द्विष् - २, ३. द्वेष करवो

परस्मैपद

अद्विक्षम्	अद्विक्षाव	अद्विक्षाम
अद्विक्षः	अद्विक्षतम्	अद्विक्षत
अद्विक्षत्	अद्विक्षताम्	अद्विक्षन्

आत्मनेपद

अद्विक्षि	अद्विक्षावहि	अद्विक्षामहि
अद्विक्षथाः	अद्विक्षाथाम्	अद्विक्षध्वम्
अद्विक्षत	अद्विक्षाताम्	अद्विक्षन्त

मिह - १, ५२. सिंघुं

अमिक्षम्	अमिक्षाव	अमिक्षाम
अमिक्षः	अमिक्षतम्	अमिक्षत
अमिक्षत्	अमिक्षताम्	अमिक्षन्

मृश - ६, ५२. विथार करवो

अमृक्षम्	अमृक्षाव	अमृक्षाम
अमृक्षः	अमृक्षतम्	अमृक्षत
अमृक्षत्	अमृक्षताम्	अमृक्षन्

रुह - ५. वधपुं

अरुक्षम्	अरुक्षाव	अरुक्षाम
अरुक्षः	अरुक्षतम्	अरुक्षत
अरुक्षत्	अरुक्षताम्	अरुक्षन्

लिह - २, ६. याटपुं

परस्मैपद

अलिक्षम्	अलिक्षाव	अलिक्षाम
अलिक्षः	अलिक्षतम्	अलिक्षत
अलिक्षत्	अलिक्षताम्	अलिक्षन्

आत्मनेपद

अलिक्षि	अलिक्षावहि	अलिक्षामहि
	अलिह्वहि	
अलिक्षथाः	अलिक्षथाम्	अलिक्षध्वम्
अलीढाः		अलीढ्वम्
अलिक्षत	अलिक्षताम्	अलिक्षन्त
अलीढ		

विश् - ६, ५२. प्रवेश कटवो.

अविक्षम्	अविक्षाव	अविक्षाम
अविक्षः	अविक्षतम्	अविक्षत
अविक्षत्	अविक्षताम्	अविक्षन्

शिष् - ७, ५२. अवशेष राप्पपुं

अशिक्षम्	अशिक्षाव	अशिक्षाम
अशिक्षः	अशिक्षतम्	अशिक्षत
अशिक्षत्	अशिक्षताम्	अशिक्षन्

श्लिष् - ४, ५२. आलिङ्गन कटपुं

अश्लिक्षम्	अश्लिक्षाव	अश्लिक्षाम
अश्लिक्षः	अश्लिक्षतम्	अश्लिक्षत
अश्लिक्षत्	अश्लिक्षताम्	अश्लिक्षन्

સ્પૃશ્ - ૬, ૫૨. સ્પર્શ કરવો

અસ્પૃક્ષમ્	અસ્પૃક્ષાવ	અસ્પૃક્ષામ
અસ્પૃક્ષઃ	અસ્પૃક્ષતમ્	અસ્પૃક્ષત
અસ્પૃક્ષત્	અસ્પૃક્ષતામ્	અસ્પૃક્ષન્

❖ પ્રકરણ - ૨ ❖

આશીર્વાદાર્થ

પ્રત્યય

પરસ્મેપદ

એ.વ. દ્વિવ. બ.વ.

પુરુષ ૧	યાસમ્	યાસ્વ	યાસ્મ
પુરુષ ૨	યાઃ	યાસ્તમ્	યાસ્ત
પુરુષ ૩	યાત્	યાસ્તામ્	યાસુઃ

આત્મનેપદ

એ.વ. દ્વિવ. બ.વ.

સીય	સીવહિ	સીમહિ
સીષ્ટાઃ	સીયાસ્થામ્	સીધ્વમ્
સીષ્ટ	સીયાસ્તામ્	સીરન્

इपाध्यान

अर्यासम्	अर्यास्व	अर्यास्म
अर्याः	अर्यास्तम्	अर्यास्त
अर्यात्	अर्यास्ताम्	अर्यासुः
कृ - ८, ९. ५२पुं		

परस्मैपद

क्रियासम्	क्रियास्व	क्रियास्म
क्रियाः	क्रियास्तम्	क्रियास्त
क्रियात्	क्रियास्ताम्	क्रियासुः

आत्मनेपद

कृषीय	कृषीवहि	कृषीमहि
कृषीष्ठाः	कृषीयास्थाम्	कृषीध्वम्
कृषीष्ट	कृषीयास्ताम्	कृषीरन्

चि - ५, ६. ७५पुं ५२पुं

परस्मैपद

चीयासम्	चीयास्व	चीयास्म
---------	---------	---------

चीयाः	चीयास्तम्	चीयास्त
चीयात्	चीयास्ताम्	चीयासुः

आत्मनेपद

चेषीय	चेषीवहि	चेषीमहि
चेषीष्ठाः	चेषीयास्थाम्	चेषीध्वम्
चेषीष्ट	चेषीयास्ताम्	चेषीरन्

दा - ३, ६. ५५पुं

परस्मैपद

देयासम्	देयास्व	देयास्म
देयाः	देयास्तम्	देयास्त
देयात्	देयास्ताम्	देयासुः

आत्मनेपद

दासीय	दासीवहि	दासीमहि
दासीष्ठाः	दासीयास्थाम्	दासीध्वम्
दासीष्ट	दासीयास्ताम्	दासीरन्

धु - ५, ६. हलावपुं

परस्मैपद

धूयासम्	धूयास्व	धूयास्म
धूयाः	धूयास्तम्	धूयास्त
धूयात्	धूयास्ताम्	धूयायुः

आत्मनेपद

धोषीय	धोषीवहि	धोषीमहि
धोषीष्ठाः	धोषीयास्थाम्	धोषीद्वम्
धोषीष्ट	धोषीयास्ताम्	धोषीरन्

वद् - १, ५२. ओलपुं

उद्यासम्	उद्यास्व	उद्यास्म
उद्याः	उद्यास्तम्	उद्यास्त
उद्यात्	उद्यास्ताम्	उद्यासुः

वृ - ८, ६. वटपुं

परस्मैपद

वूर्यासम्	वूर्यास्व	वूर्यास्म
-----------	-----------	-----------

वूर्याः

वूर्यात्

वूर्यास्तम्

वूर्यास्ताम्

वूर्यास्त

वूर्यासुः

आत्मनेपद

वूषीय

वूषीष्ठाः

वूषीवहि

वूषीयास्थाम्

वूषीमहि

वूषीध्वम्,

वूषीद्वम् }

वूषीष्ट

वूषीयास्ताम्

वूषीरन्

स्तृ - ५; ६. टाङ्पुं

परस्मैपद

स्तूर्यासम्

स्तूर्याः

स्तूर्यात्

स्तूर्यास्व

स्तूर्यास्तम्

स्तूर्यास्ताम्

स्तूर्यास्म

स्तूर्यास्त

स्तूर्यासुः

आत्मनेपद

स्तृषीय

स्तरिषीय }

स्तृषीवहि

स्तरिषीवहि }

स्तृषीमहि

स्तरिषीमहि }

स्तृषीष्ठाः	स्तृषीयास्थाम्	स्तृषीद्वम्
स्तरिषीष्ठाः	स्तरिषीयास्थाम्	स्तरिषीध्वम्-द्वम्
स्तृषीष्ट	स्तृषीयास्ताम्	स्तृषीरन्
स्तरिषीष्ट	स्तरिषीयास्ताम्	स्तरिषीरन्

स्तृ - ८, ७. पाथ२पुं.

परस्मैपद

स्तीर्यासम्	स्तीर्यास्व	स्तीर्यास्म
स्तीर्याः	स्तीर्यास्तम्	स्तीर्यास्त
स्तीर्यात्	स्तीर्यास्ताम्	स्तीर्यासुः

आत्मनेपद

स्तरिषीय	स्तरिषीवहि	स्तरिषीमहि
स्तीर्षीय	स्तीर्षीवहि	स्तीर्षीमहि
स्तरिषीष्ठाः	स्तरिषीयास्थाम्	स्तरिषीद्वम्
स्तीर्षीष्ठाः	स्तीर्षीयास्तम्	स्तीर्षीद्वम्
स्तरिषीष्ट	स्तरिषीयास्ताम्	स्तरिषीरन्
स्तीर्षीष्ट	स्तीर्षीयास्ताम्	स्तीर्षीरन्

स्मृ - १, ५. था६ ५२पुं

स्मर्यासम्	स्मर्यास्व	स्मर्यास्म
स्मर्याः	स्मर्यास्तम्	स्मर्यास्त
स्मर्यात्	स्मर्यास्ताम्	स्मर्यासुः

हा - ३, ५२. त्याग ५२वो

हेयासम्	हेयास्व	हेयास्म
हेयाः	हेयास्तम्	हेयास्त
हेयात्	हेयास्ताम्	हेयासुः

हा - ३, आ. १४पुं

हासीय	हासीवहि	हासीमहि
हासीष्ठाः	हासीयास्थाम्	हासीध्वम्
हासीष्ट	हासीयास्ताम्	हासीरन्

ह्वे - १, ७. ओजा१पुं

परस्मैपद

हूयासम्	हूयास्व	हूयास्म
हूयाः	हूयास्तम्	हूयास्त
हूयात्	हूयास्ताम्	हूयासुः

આત્મનેપદ			સ્થા - ૧, ૫૨. ઉભા રહેવું		
હવાસીય	હવાસીવહિ	હવાસીમહિ	સ્થેયાસમ્	સ્થેયાસ્વ	સ્થેયાસ્મ
હવાસીષ્ઠા:	હવાસીયાસ્થામ્	હવાસીધ્વમ્	સ્થેયા:	સ્થેયાસ્તમ્	સ્થેયાસ્ત
હવાસીષ્ટ	હવાસીયાસ્તામ્	હવાસીરન્	સ્થેયાત્	સ્થેયાસ્તામ્	સ્થેયાસુ :

★ કેટલાક અગત્યના તથા અનિયમિત આશીર્વાદાર્થ રૂપો (તુ.પુ.એ.વ.)

અઙ્ - અઙ્યાત્ ।

ઇ - ઈયાત્ ।

ઉદ્+ઇ - ઉદિયાત્ ।

કથ્ - કથ્યાત્ ।

કમ્ - કમિષીષ્ટ ।

ચન્ - ચન્યાત્/ચાયાત્/ચનિષીષ્ટ

ગમ્ - ગમ્યાત્ । (સંગંસીષ્ટ- સંગંસીષ્ટ)

ગૈ - ગેયાત્ ।

ગ્રહ - ગૃહ્યાત્ / ગ્રહીષીષ્ટ ।

ગ્લૈ - ગ્લેયાત્ / ગ્લાયાત્ ।

ગ્રા - ગ્રેયાત્ / ગ્રાયાત્ ।

જન્ - જનિષીષ્ટ

તન્ - તન્યાત્ / તનિષીષ્ટ ।

દા - દેયાત્ ।

દિવ્ - દીવ્યાત્ ।

દે - દાસીષ્ટ ।

દો - દેયાત્ ।

ધા - ધેયાત્ / ધીસીષ્ટ ।

ધે - ધેયાત્ ।

પા - પેયાત્ / પાયાત્ ।

પ્રચ્છ્ - પૃચ્છ્યાત્ ।

ભ્રસ્જ્ - ભૃજ્યાત્ / ભક્ષીષ્ટ / ભક્ષીષ્ટ ।

મા - મેયાત્ । યજ્ - ઇજ્યાત્ / યક્ષીષ્ટ । વચ્ - ઉચ્યાત્ । વદ્ - ઉઘાત્ । વપ્- ઉપ્યાત્ / વપ્સીષ્ટ । વસ્ - ઉષ્યાત્ ।	વહ - ઉહ્યાત્ / વક્ષીષ્ટ । વ્યધ્- વિધ્યાત્ । વ્રશ્ચ્ - વૃશ્ચ્યાત્ । શાસ્ - શિષ્યાત્ । શી- શયિષીષ્ટ । સો- સેયાત્ ।	સ્થા - સ્થેયાત્ । સ્વપ્- સુપ્યાત્ । હા - હેયાત્ । હા - હોસીષ્ટ । હ્વે - હુયાત્ / હ્વાસીષ્ટ ।
---	---	--

❖ પ્રકરણ - ૩ ❖

પ્રેરકરૂપ

★ દરેક ધાતુના દશેયકાળમાં રૂપો થાય છે.

રૂપાખ્યાન

મૂ - ૧,ઠોવું

પરસ્મેપદ

વર્તમાનકાળ

ભાવયામિ	ભાવયાવઃ	ભાવયામઃ
ભાવયસિ	ભાવયથઃ	ભાવયથ
ભાવયતિ	ભાવયતઃ	ભાવયન્તિ

દ્યસ્તન ભૂતકાળ

અભાવયમ્	અભાવયાવ	અભાવયામ
અભાવયઃ	અભાવયતમ્	અભાવયત
અભાવયત્	અભાવયતામ્	અભાવયન્

આજ્ઞાથ

ભાવયાનિ	ભાવયાવ	ભાવયામ
ભાવય	ભાવયતમ્	ભાવયત
ભાવયતુ	ભાવયતામ્	ભાવયન્તુ

વિધ્યથ

ભાવયેયમ્	ભાવયેવ	ભાવયેમ
ભાવયે:	ભાવયેતમ્	ભાવયેત
ભાવયેત્	ભાવયેતામ્	ભાવયેયુ:

પરોક્ષ ભૂતકાળ

ભાવયાઞ્ચકાર	ભાવયાઞ્ચકૃવ	ભાવયાઞ્ચકૃમ
ભાવયાઞ્ચકર્થ	ભાવયાઞ્ચક્રથુ:	ભાવયાઞ્ચક્ર
ભાવયાઞ્ચકાર	ભાવયાઞ્ચક્રતુ:	ભાવયાઞ્ચક્રુ:

★ તે ૪ રીતે ભાવયામાસ અને ભાવયામ્ભૂવ થાય છે.

શ્વસ્તન ભવિષ્યકાળ

ભાવયિતાસ્મિ	ભાવયિતાસ્વ:	ભાવયિતાસ્મ:
ભાવયિતાસિ	ભાવયિતાસ્થ:	ભાવયિતાસ્થ
ભાવયિતા	ભાવયિતારૌ	ભાવયિતાર:

સામાન્ય ભવિષ્યકાળ

ભાવયિષ્યામિ	ભાવયિષ્યાવ:	ભાવયિષ્યામ:
ભાવયિષ્યસિ	ભાવયિષ્યથ:	ભાવયિષ્યથ
ભાવયિષ્યતિ	ભાવયિષ્યત:	ભાવયિષ્યન્તિ

ક્રિયાતિપત્યથ

અભાવયિષ્યમ્	અભાવયિષ્યાવ	અભાવયિષ્યામ
અભાવયિષ્ય:	અભાવયિષ્યતમ્	અભાવયિષ્યત
અભાવયિષ્યત્	અભાવયિષ્યતામ્	અભાવયિષ્યન્

અધતન ભૂતકાળ

અબીભવમ્	અબીભવાવ	અબીભવામ
અબીભવ:	અબીભવતમ્	અબીભવત
અબીભવત્	અબીભવતામ્	અબીભવન્

આશીર્વાદાર્થ

ભાવ્યાસમ્	ભાવ્યાસ્વ	ભાવ્યાસ્મ
ભાવ્યા:	ભાવ્યાસ્તમ્	ભાવ્યાસ્ત
ભાવ્યાત્	ભાવ્યાસ્તામ્	ભાવ્યાસુ:

आत्मनेपद

वर्तमानकाण

भावये	भावयावहे	भावयामहे
भावयसे	भावयेथे	भावयध्वे
भावयते	भावयेते	भावयन्ते

ह्यस्तन भूतकाण

अभावये	अभावयावहि	अभावयामहि
अभावयथाः	अभावयेथाम्	अभावयध्वम्
अभावयत	अभावयेताम्	अभावयन्त

आज्ञार्थ

भावयै	भावयावहै	भावयामहै
भावयस्व	भावयेथाम्	भावयध्वम्
भावयताम्	भावयेताम्	भावयन्ताम्

विध्यर्थ

भावयेय	भावयेवहि	भावयेमहि
भावयेथाः	भावयेयाथाम्	भावयेध्वम्
भावयेत	भावयेयाताम्	भावयेरन्

परोक्ष भूतकाण

भावयाञ्चक्रे	भावयाञ्चकृवहे	भावयाञ्चकृमहे
भावयाञ्चकृषे	भावयाञ्चक्राथे	भावयाञ्चकृध्वे
भावयाञ्चक्रे	भावयाञ्चक्राते	भावयाञ्चक्रिरे

श्चस्तन भविष्यकाण

भावयिताहे	भावयितास्वहे	भावयितास्महे
भावयितासे	भावयितासाथे	भावयिताध्वे
भावयिता	भावयितारौ	भावयितारः

सामान्य भविष्यकाण

भावयिष्ये	भावयिष्यावहे	भावयिष्यामहे
भावयिष्यसे	भावयिष्येथे	भावयिष्यध्वे
भावयिष्यते	भावयिष्येते	भावयिष्यन्ते

कियातिपत्यर्थ

अभावयिष्ये	अभावयिष्यावहि	अभावयिष्यामहि
अभावयिष्यथाः	अभावयिष्येथाम्	अभावयिष्यध्वम्
अभावयिष्यत	अभावयिष्येताम्	अभावयिष्यन्त

અધતન ભૂતકાળ			આશીર્વાદાર્થ		
અબીભવે	અબીભવાવહિ	અબીભવામહિ	ભાવયિષીય	ભાવયિષીવહિ	ભાવયિષીમહિ
અબીભવથા:	અબીભવેથામ્	અબીભવધ્વમ્	ભાવયિષીષ્ઠા:	ભાવયિષીયાસ્થામ્	ભાવયિષીધ્વમ્
અબીભવત્	અબીભવેતામ્	અબીભવન્ત	ભાવયિષીષ્ટ	ભાવયિષીયાસ્તામ્	ભાવયિષીરન્

★ કેટલાક અગત્યના તથા અનિયમિત પ્રેરક રૂપો (વૃ.પુ.એ.વ.)

અન્ - આનયતિ/તે ।

ઙ - ગમયતિ/તે । (૧૫૦)

અધિ+ઙ - અધ્યાપયતિ/તે । (ભૃગુ)

અધિ+ઙ - અધિગમયતિ/તે । (ચા.કર.૫)

ઈર્ષ્ - ઈર્ષ્યયતિ/તે ।

ઋ - અર્પયતિ/તે ।

કમ્ - કામયતે ।

ક્રી - ક્રાપયતિ/તે ।

ગુહ - ગૂહયતિ/તે ।

ગ્લૈ - ગ્લપયતિ, ગ્લાપયતિ ।

ચપ્ - ચપયતિ/ તે ।

ચહ-ચહયતિ/તે

ચિ- ચાપયતિ/તે, ચાયયતિ/તે । (૫, ઉ.)

ચિ- ચપયતિ/તે, ચયયતિ/તે ।

ચિત્ - ચેતયતે ।

ચુર્ - ચોસ્યતિ/તે ।

છો- છાયયતિ/તે

જાગૃ- જાગર્યતિ/તે

જિ- જાપયતિ/તે ।

જંભ્- જમ્ભયતિ/તે ।

જપ્- જ્ઞાપયતિ/તે ।

ડપ્ - ડાપયતે ।

दरिद्रा- दरिद्रयति/ते
 दा- दापयति/ते ।
 दुष्- दूषयति, दोषयति ।
 दंश्- दंशयते ।
 दंस्- दसयते
 धू- धूनयति/ते
 ध्वन्- ध्वनयति, ध्वानयति ।
 नम् - नमयति/ नामयति ।
 पा- पाययति/ते । (१, ५२.)
 पा- पालयति/ते (२, ५२.)
 प्री- प्रीणयति ।
 बल् - बलयति/ते ।
 भी - भाययति/ते
 भ्रस्ज् - भ्रज्जयति/ते, भर्जयति/ते ।
 मृज्- मार्जयति/ते ।
 यम्- यामयति/ते ।

रध्- रन्धयति/ते ।
 आ+रभ्- आरम्भयति/ते ।
 रह - रहयति/ते ।
 रुह्- रोहयति/ते, रोपयति/ते ।
 लभ्- लम्भयति/ते ।
 ली- लापयति/ते । (१.६.५२.)
 शद्- शातयति/ते ।
 शम्- शमयति ।
 शो- शाययति/ते ।
 सिध्- साधयति ।
 सो- साययति/ते ।
 स्ना- स्नपयति, स्नापयति ।
 स्फाय्- स्फाययति/ते ।
 स्फुर्- स्फारयति/ते, स्फोरयति/ते ।
 वि+स्मि - विस्मापयते ।

❖ પ્રકરણ - ૪ ❖

ઈચ્છાદર્શક

રૂપાખ્યાન

મૂ - ૧, ૫૨. હોવું, થવું
(દરેક કાળના પ્ર. પુ. એ. વ. ના રૂપો)

કાળ	પરસ્મૈપદ	આત્મનેપદ	કાળ	પરસ્મૈપદ	આત્મનેપદ
વર્તમાનકાળ	બુભૂષામિ	બુભૂષે	શ્વસ્તન	બૂભૂષિતાસિમ	બુભૂષિતાહે
હસ્તન ભૂતકાળ	અબુભૂષમ્	અબુભૂષે	ભવિષ્યકાળ		
આજાર્થ	બુભૂષાણિ	બુભૂષૈ	સામાન્ય ભ. કાળ	બુભૂષિષ્યામિ	બુભૂષિષ્યે
વિદ્યાર્થ	બુભૂષેયમ્	બુભૂષેય	ક્રિયાતિપત્યર્થ	અબુભૂષિષ્યમ્	અબુભૂષિષ્યે
પચેક્ષભૂતકાળ	બુભૂષાઞ્ચકાર- ચકર,	બુભૂષાઞ્ચક્રે,	અધતન ભૂ. કાળ	અબુભૂષિષમ્	અબુભૂષિષિ
	બુભૂષાનાસ,	બૂભૂષામાસે,	આશીર્વાદાર્થ	બુભૂષ્યાસમ્	બુભૂષિષીય
	બુભૂષામ્બભૂવ	બુભૂષામ્બભૂવે			

★ કેટલાક અગત્યના અને કેટલાક અનિયમિત ઈચ્છાદર્શક રૂપો (ત્વ. પુ. એ. વ.)

ધૃ	- દિધરિષતે ।
દૃ	- દિદરિષતે ।
ગૃ	- જિગરિષતિ / જિગલિષતિ ।
કૃ	- ચિકરિષતિ ।
પ્રચ્છ	- પિપૃચ્છિષતિ ।
ગ્રહ	- જિઘૃક્ષતિ ।
તિજ્	- તિતિક્ષતે ।
ગુપ્	- જુગુપ્સતે ।
જ્ઞા	- જિજ્ઞાસતે ।
શ્રુ	- શુશ્રૂષતે ।
સ્મૃ	- સુસ્મૃષતે ।
દૃશ્	- દિદૃક્ષતે ।
ઉચ્	- ઉચિચ્છિષતિ ।
રુદ્	- રુરુદિષતિ ।
પદ્	- પિપઠિષતિ ।

જિ	- જિગીષતિ ।
હન્	- જિઘાંસતિ ।
અધિ + ઙ	- અધિજિગાંસતે ।
દી	- દિદીષતે ।
ધૃ	- દિધીર્ષતિ-તે ।
ગુહ	- જિઘુક્ષતિ-તે ।
પદ્	- પિત્સતે ।
રાધ્	- રિત્સતિ ।
દા	- દિત્સતિ-તે ।
ધે	- ધિત્સતિ-તે ।
લભ્	- લિપ્સતે ।
મિ	- મિત્સતિ-તે ।
સ્તુ	- તુષ્ટૃપતિ-તે ।
સ્વિદ્	- સિસ્વેદયિષતિ-તે ।
સ્વદ્	- સિસ્વાદયિષતિ-તે ।

स्वप्	- सुष्यापयिषति-ते ।
कित्	- चिकित्सति - ते ।
सिध्	- सिषेधयिषति - ते ।
इ	- प्रतीषिषति - ते ।
दान्	- दीदांसति - ते ।
इष्	- एषिषिषति ।
हि	- जिघीषति ।
अञ्ज्	- अञ्जिजिषति ।
अद्	- जिघत्सति ।
ऋ	- अरिरिषति ।
पू	- पिपविषति ।
स्मि	- सिस्मयिषते ।
नु	- नुनावयिषति / ते ।
यु	- यियावयिषति / ते ।
लू	- लिलावयिषति / ते ।
जु	- जिजावयिषति / ते ।
रु	- रिरावयिषति / ते ।

भू	- बिभावयिषति / ते ।
मू	- मिमावयिषति / ते ।
ह्वे	- जुहावयिषति / ते ।
स्था	- तिष्ठासति ।
सू	- सुसूषति ।
स्वप्	- शीशांसति / ते ।
सिच्	- सिसिक्षति / ते ।
क्षु	- चुक्षावयिषति / ते ।
परि + सिच्	- परिषिषिषति ।
अभि + सु	- अभिसुसूषति ।
वृध्	- विवर्धिषते / विवृत्सति ।
चि	- चिकीषति-ते/चिचीषति-ते ।
दिव्	- दुद्यूषति / दिदेविषति ।
इ	- जिगास्यते / जिगमिषति ।
सिक्	- सिस्वूषति / सिसेविषति ।
यु	- युयूषति / यियविषति ।
ऋध्	- अदिधिषति / ईर्त्सति ।

क्रम्	- चिक्रमिषति / चिक्रंसते ।
द्युत्	- दिद्युतिषति / दिद्योतिषते ।
श्रि	- शिश्रीषति-ते/शिश्रयिषति-ते ।
ज्ञप्	- ज्ञीप्सति-ते/जिज्ञपयिषति-ते ।
ज्ञा	- ज्ञापयति-ते/जिज्ञापयिषति-ते ।
शृध्	- शिशृत्सति / शिशर्धिषते ।
मुच्	- मोक्षते / मुमुक्षते ।
मृज्	- मिमृक्षति / मिमार्जिषति ।
नश्	- निङ्क्षति / निनशिषति ।
ईर्ष्य्	- ईर्ष्यिषति / ईर्ष्यिषति ।
तृंह	- तितृक्षति / तितृंहिषति ।
चृत्	- चिचृत्सति / चिचर्तिषति ।
छृ	- चिच्छृत्सति-ते/चिच्छर्दिषति-ते ।
प्रु	- पिप्रावयिषति-ते/पुप्रावयिषति-ते ।
श्रु	- शिश्रावयिषति-ते/शुश्रावयिषति-ते ।
सु	- सिश्रावयिषति-ते/सुश्रावयिषति-ते ।

द्व	- दिद्रावयिषति-ते/दुद्रावयिषति-ते ।
श्वि	- शिश्रावयिषति-ते/शुश्रावयिषति-ते ।
च्यु	- चिच्यावयिषति-ते/चुच्यावयिषति-ते ।
प्लु	- पिप्लावयिषति-ते/पुप्लावयिषति-ते ।
स्फुर्	- पुस्फारयिषति-ते/पुस्फोरयिषति-ते ।
दम्भ्	- धिप्सति / धीप्सति / दिदम्भिषति ।
ऊर्णु	- ऊर्णुनूषति-ते/ऊर्णुनुविषति/ ऊर्णुनविषति ।
तन्	- तितांसति-ते / तितंसति-ते / तितनिषति-ते ।
वृ	- विवरिषति-ते / विवरीषति-ते / वृवर्षति-ते ।
तृ	- तितरिषति/तितरीषति/तितीर्षति ।
क्लृप्	- चिक्लृप्सति / चिकल्पिषते / चिक्लृप्सते ।
स्यन्द्	- सिस्यन्त्सति / सिस्यन्दिषते / सिस्यन्त्सते ।

ઈચ્છા અર્થમાં કામ્ય અને ક્યન્ પ્રત્યય લાગે છે.

પુત્ર = પુત્રને ઈચ્છે છે.

	વર્તમાનકાળ		હસ્તનભૂતકાળ
પુત્રકામ્યામિ	પુત્રકામ્યાવઃ	પુત્રકામ્યામઃ	અપુત્રકામ્યમ્
પુત્રકામ્યસિ	પુત્રકામ્યથઃ	પુત્રકામ્યથ	અપુત્રકામ્યઃ
પુત્રકામ્યતિ	પુત્રકામ્યતઃ	પુત્રકામ્યન્તિ	અપુત્રકામ્યત્
	પ્ર.પુ.એ.વ.	દ્વિ.પુ.એ.વ.	તૃ.પુ.એ.વ.
આજ્ઞાર્થ	પુત્રકામ્યાણિ	પુત્રકામ્ય	પુત્રકામ્યતુ
વિધ્યર્થ	પુત્રકામ્યેયમ્	પુત્રકામ્યેઃ	પુત્રકામ્યેત્
પરોક્ષભૂતકાળ	પુત્રકામ્યાંચકાર-ચકર	પુત્રકામ્યાંચકર્થ	પુત્રકામ્યાંચકાર
શ્વસ્તનભવિષ્યકાળ	પુત્રકામ્યિતાસ્મિ	પુત્રકામ્યિતાસિ	પુત્રકામ્યિતા
સામાન્યભવિષ્યકાળ	પુત્રકામ્યિષ્યામિ	પુત્રકામ્યિષ્યસિ	પુત્રકામ્યિષ્યતિ
ક્રિયાતિપત્યર્થ	અપુત્રકામ્યિષ્યમ્	પુત્રકામ્ય્યાઃ	પુત્રકામ્ય્યાત્
અધતનભૂતકાળ	અપુત્રકામ્યિષમ્	અપુત્રકામ્યીઃ	અપુત્રકામ્યિત્

किम् = किकाम्यति । राजन् = राजकाम्यति ।	सर्पिस् = सर्पिष्काम्यति । स्व = स्वः काम्यति ।	यशस् = यशस्काम्यति ।
--	--	----------------------

क्यन् प्रत्ययान्त

पुत्र

वर्तमानकाण	ह्यस्तनभूतकाण	आज्ञार्थ	विध्यर्थ	श्चस्तनभविष्यकाण
पुत्रीयामि	अपुत्रीयम्	पुत्रीयाणि	पुत्रीयेयम्	पुत्रीयांचकार-चकर
पुत्रीयसि	अपुत्रीयः	पुत्रीय	पुत्रीयेः	पुत्रीयांचकर्थ
पुत्रीयति	अपुत्रीयत्	पुत्रीयतु	पुत्रीयेत्	पुत्रीयांचकार

सामान्य	क्रियातिपत्यर्थ	परोक्ष	आशीर्वादार्थ	अधतन
भविष्यकाण		भूतकाण		भूतकाण
पुत्रकाम्यतास्मि	पुत्रकाम्यिष्यामि	अपुत्रकाम्यिष्यम्	पुत्रकाम्य्यासम्	अपुत्रकाम्यिषम्
पुत्रकाम्यतासि	पुत्रकाम्यिष्यसि	अपुत्रकाम्यिष्यः	पुत्रकाम्य्याः	अपुत्रकाम्यीः
पुत्रकाम्यता	पुत्रकाम्यिष्यति	अपुत्रकाम्यिष्यत्	पुत्रकाम्य्यात्	अपुत्रकाम्यीत्

		કવિ		
વર્તમાનકાળ	હસ્તનભૂતકાળ	આજાર્થ	વિધ્યર્થ	શ્વસ્તનભવિષ્યકાળ
કવીયામિ	અકવીયમ્	કવીયાનિ	કવિયેયમ્	કવીયાંચકાર-ચકર
કવીયસિ	અકવીયઃ	અવીય	કવીયેઃ	કવીયાંચકર્થ
કવીયતિ	અકવીયત્	કવીયતુ	કવીયેત્	કવીયાંચકાર
સામાન્ય	ક્રિયાતિપત્યર્થ	પરોક્ષ	આશીર્વાદાર્થ	અધતન
ભવિષ્યકાળ		ભૂતકાળ		ભૂતકાળ
કવીયિતાસ્મિ	કવીયિષ્યામિ	અકવીયિષ્યમ્	કવીય્યાસમ્	અકવીયિષમ્
કવીયિતાસિ	કવીયિષ્યસિ	અકવીયિષ્યઃ	કવીય્યાઃ	અકવીયીઃ
કવીયિતા	કવીયિષ્યતિ	અકવીયિષ્યત્	કવીય્યાત્	અકવીયીત્

❖ પ્રકરણ - ૫ ❖

ધાતુના કર્તા અર્થમાં અક પ્રત્યયાન્ત શબ્દો લિંગમાં

નિયમ : અક ની પૂર્વે અન્ત્યસ્વર અને ઉપાન્ત્ય અ ની વૃદ્ધિ થાય છે અને ઉપાન્ત્ય હ્રસ્વ સ્વરનો ગુણ થાય છે.

અધ્યાપિ-અધ્યાપક:

અન્વિષ્-અન્વેષક:

અદ્+પદ્-ઉત્પાદક:

प्र+चर्-प्रचारकः

प्र+दा-प्रदायकः

प्र+विश्-प्रवेशकः

प्र+सृ-प्रसारकः

प्र+स्तु-प्रस्तावकः

प्र+ईर्-प्रेरकः

वि+कस्-विकासकः

वि+आप्-व्यापकः

वि+धा-विधायकः

वि+भज्-विभाजकः

वि+स्कम्भ्-विष्कम्भकः

सं+चल्-संचालकः

सं+तप्-संतापकः

यम्-यामकः

याच्-याचकः

युज्-योजकः

रंज्-रंजकः

रक्ष्-रक्षकः

रुप्-रोपकः

हष्-हर्षकः

वच्-वाचकः

चिन्त्-चिन्तकः

छिद्-छेदकः

जन्-जनकः

तृ-तारकः

दह्-दाहकः

दीप्-दीपकः

दुह्-दोहकः

दृश्-दर्शकः

द्युत्-द्योतकः

दुह्-दोहकः

द्विष्-द्वेषकः

धा-धायकः

धाव्-धावकः

धृ-धारकः

ध्यै-ध्यायकः

वृध्-वर्धकः

वृष्-वर्षकः

शिक्ष्-शिक्षकः

शुष्-शोषकः

श्रु-श्रावकः

रुध्-रोधकः

લિખ્-લેખક:	ભજ્-ભાજક:	સિચ્-સેચક:
વહ્-વાહક:	ભૂ-ભાવક:	સેવ્-સેવક:
પુષ્-પોષક:	મુચ્-મોચક:	સ્થા-સ્થાપક:
પુજ્-પૂજક:	મુદ્-મોદક:	સ્મૃ-સ્મારક:
બન્ધ્-બન્ધક:	મુહ્-મોહક:	હન્-ઘાતક:
બાધ્-બાધક:	મૃ-મારક:	સં+હ્-સંહારક:
બ્રૂ-વાચક:	સં+યુજ્-સંયોજક:	
ભક્ષ્-ભક્ષક:	શાસ્-શાસ	

ભાવવાચક નામને પુલિંગમાં અ લાગે છે. પૂર્વ કેટલાક ધાતુમાં ગુણ અને કેટલાક ધાતુમાં વૃદ્ધિ થાય છે.

અધિ+ઙ્-અધ્યાય:	અવ્+ત્-અવતાર:	આ+ચર્-આચાર:
ઉત્+પદ્-ઉત્પાદ:	અવ+લિહ્-અવલેહ:	આ+દૃશ્-આદર્શ:
પ્ર+સ્તુ-પ્રસ્તાવ:	અસ્ (૨,૫૨.) ભાવ:	આ+ધૃ-આધાર:
અભિ+લષ્-અભિલાષ:	આ+ક્ષિપ્-આક્ષેપ:	આ+મુદ્-આમોદ:

आ+रुह्-आरोहः

आ+वृत्-आवर्तः

आ+हन्-आघातः

कम्-कामः

कुप्-कोपः

कृ-कारः

कृष्-कर्षः

क्षिप्-क्षेपः

क्षुभ्-क्षोभः

गम्-गमः

ग्रास-ग्रासः

ग्रह-ग्राहः

चर्-चारः

चल्-चालः

चि-कायः

चुर्-चोरः

छिद्-छेदः

जप्-जापः

तप्-तापः

उत्+सह्-उत्साहः

उप+दिश्-उपदेशः

नि+ङ्-न्यायः

नि+वस्-निवासः

नि+सिध्-निषेधः

प्र+कृ-प्रकारः

प्र+कृष्-प्रकर्षः

प्र+नम्-प्रणामः

प्र+भू-प्रभावः

प्र+विश्-प्रवेशः

प्र+सद्-प्रसादः

प्र+सृ-प्रसारः

दुह्-दोहः

द्रुह्-द्रोहः

धा-धायः

नश्-नाशः

पच्-पाकः

पठ्-पाठः

पत्-पातः

पुष्-पोषः

बुध्-बोधः

भज्-भागः

भिद्-भेदः

भुज्-भोगः	सं+मन्-सन्मानः	सिच्-सेकः
मिल्-मेलः	सं+यम्-संयमः	सृज्-सर्गः
मुह्-मोहः	रुध्-रोधः	त्यज्-त्यागः
मृज्-मार्गः	लभ्-लाभः	दा-दायः
यज्-यागः	लिख्-लेखः	दिव्-देवः
प्र+ह्-प्रहारः	लुभ्-लोभः	दह्-दाहः
वि+कस्-विकासः	वद्-वादः	युज्-योधः
वि+कृप्-विकल्प	विद्-वादः	रञ्ज्-रागः
वि+लप्-विलापः	वृष्-वर्षः	रम्-रामः
वि+श्रम्-विश्रामः	शप्-शापः	हृष्-हर्षः
वि+श्वस्-विश्वासः	शम्-शामः	स्पृश्-स्पर्शः
वि+सृज्-विसर्गः	शुच्-शोचः	स्वप्-स्वापः
सं+कृ-संस्कारः	शुष्-शोषः	हस्-हासः
सं+तन्-सन्तानः	श्रि-श्रायः	ह-हारः
सं+तुष्-सन्तोषः	श्लिष्-श्लेषः	

ભાવવાચક સ્ત્રીલિંગ નામ બનાવવા તિ, પ્રત્યય લાગે છે. આ પ્રત્યય અવિકારક છે.

અધિ+ઙ-અધીતિ:

અસ્ (૨,૫૨.)-ભૂતિ:

આપ્-આપ્તિ:

આ+સજ્-આસક્તિ:

આ+સદ્-આસત્તિ:

આ+હુ-આહુતિ:

ઇષ્-ઇષ્ટિ:

ઉપ+લભ્-ઉપલબ્ધિ:

ઋધ્-ઋદ્ધિ:

કમ્-કાન્તિ:

કૃ-કૃતિ:

કૃષ્-કૃષ્ટિ:

કૃત્-કીર્તિ:

ક્રમ્-ક્રાન્તિ:

ક્ષમ્-ક્ષાન્તિ:

ગમ્-ગતિ:

મુચ્-મુક્તિ:

છિદ્-છિત્તિ:

યુજ્-યુક્તિ:

તુષ્-તુષ્ટિ:

નમ્-નતિ:

ની-નીતિ:

પચ્-પક્તિ:

પા(૧ પ.)-પીતિ:

પુષ્-પુષ્ટિ:

પૃ-પૂર્તિ:

પ્ર+આપ્-પ્રાપ્તિ:

પ્રી-પ્રીતિ:

બુધ્-બુદ્ધિ:

બ્રૂ-ઉક્તિ:

ભજ્-ભક્તિ:

મી-મીતિ

મૂ-મૂતિ:

ભ્રમ્-ભ્રાન્તિ:

મન્-મતિ:

મા-મિતિ:

ચિ-ચિતિ:	શ્રુ-શ્રુતિ:	જન્-જાતિ:
યમ્-યતિ:	સં+પદ્-સંપત્તિ:	રમ્-રતિ:
જ્ઞા-જ્ઞાતિ:	સં+સૃ-સંસૃતિ:	રુહ્-રુઢિ:
તૃપ્-તૃપ્તિ:	સં+હ-સંહતિ:	દીપ્-દીપ્તિ:
વૃત્-વૃત્તિ:	સિધ્-સિદ્ધિ:	વિ+નશ્-વિનષ્ટિ:
વૃધ્-વૃદ્ધિ:	સૃજ્-સૃષ્ટિ:	વિ+આપ્-વ્યાપ્તિ:
વૃષ્-વૃષ્ટિ:	સ્થા-સ્થિતિ:	ધૃ-ધૃતિ:
શક્-શક્તિ:	સ્મૃ-સ્મૃતિ	દૃશ્-દૃષ્ટિ:
શમ્-શાન્તિ:	સ્વપ્-સુપ્તિ:	વિ+શ્રમ્-વિશ્રાન્તિ
શુધ્-શુદ્ધિ:	ગૈ-ગીતિ:	

અન્ પ્રત્યય લગાડવાથી ભાવવાચક નપુંસક નામ બને છે. અન્ પૂર્વે અન્ત્ય સ્વર અને ઉપાન્ત્ય હ્રસ્વ સ્વરનો ગુણ થાય છે.

અંદ્-અદનમ્

અધિ+ઇ-અધ્યયનમ્

અન્વિષ્-અન્વેષણમ્

અર્ચ્-અર્ચનમ્

અર્જ્-અર્જનમ્

અસ્ (ગ.૨)-ભવનમ્

अस् (०।२)-असनम्	कम्प्-कम्पनम्	गृ-गरणम्
आ+क्रम्-आक्रमणम्	क्रन्द्-क्रन्दनम्	गै(गा)-गानम्
आ+चर्-आचरणम्	क्रम्-क्रमणम्	ग्रन्थ्-ग्रन्थनम्
आ+रभ्-आरभणम्	क्री-क्रयणम्	ग्रस्-ग्रसनम्
आ+रुह्-आरोहणम्	क्रीड्-क्रीडनम्	ग्रह्-ग्रहणम्
आ+लप्-आलपनम्	क्रुध्-क्रुधनम्	घ्रा-घ्राणम्
आस्-आसनम्	क्लिश्-क्लेशनम्	चर्-चरणम्
आ+ह्वे-आह्वानम्	क्षम्-क्षमणम्	जन्-जननम्
इ-अयनम्	क्षिप्-क्षेपनम्	जप्-जपनम्
इव्-एषणम्	खन्-खननम्	जि-जयनम्
ईक्ष्-ईक्षणम्	खाद्-खादनम्	लस्-लसनम्
उद्+डी-उड्डयनम्	गण्-गणनम्	ज्ञा-ज्ञानम्
कथ्-कथनम्	गम्-गमनम्	ज्वल्-ज्वलनम्
कम्-कमनम्	गर्ज्-गर्जनम्	डी-डयनम्

तप्-तपनम्	कुप्-कोपनम्	नि+यम्-नियमनम्
तुष्-तोषणम्	कुर्द्-कुर्दनम्	नि+वद्-निवेदनम्
तृप्-तर्पणम्	कृ-करणम्	नि+सिध्-निसेधनम्
तृ-तरणम्	क्लृप्-क्लपनम्	नी-नयनम्
त्यज्-त्यजनम्	कृष्-कर्षणम्	पच्-पचनम्
त्रै(त्रा) त्राणम्	कृ-करणम्	पठ्-पठनम्
दंश्-दंशनम्	धृ-धरणम्	पत्-पतनम्
दण्ड्-दण्डनम्	ध्यै (ध्या)-ध्यानम्	पलाय्-पलायनम्
दम्-दमनम्	ध्वंस्-ध्वंसनम्	पा (१,२)-पानम्
दह्-दहनम्	नन्द्-नन्दनम्	पाल्-पालनम्
दा-दानम्	नम्-नमनम्	पुष्-पालनम्
दिक्-देवनम्	नश्-नशनम्	पुष्-पोषणम्
दिश्-देशनम्	नि+गृ-निगरणम्	पूज्-पूजनम्
दीप्-दीपनम्	निन्द्-निन्दनम्	प्र+काश्-प्रकाशनम्

चल्-चलनम्
चि-चयनम्
चिन्त्-चिन्तनम्
चुर्-चोरणम्
चेष्ट्-चेष्टनम्
छिद्-छेदनम्
बाध्-बाधनम्
बुध्-बोधनम्
ब्रू-वचनम्
भञ्ज्-भञ्जनम्
भक्ष्-भक्षणम्
भिद्-भेदनम्
भुज्-भोजनम्
भू-भवनम्

भृ-भरणम्
भ्रंश्-भ्रंशनम्
भ्रम्-भ्रमणम्
मन्-मननम्
मन्थ्-मन्थनम्
मा-मानम्
मिल्-मेलनम्
मुच्-मोचनम्
मुद्-मोदनम्
मूष्-मोषणम्
मुह्-मोहनम्
मृ-मरणम्
दुह्-दोहनम्
दृश्-दर्शनम्

द्युत्-द्योतनम्
द्रुह्-द्रोहनम्
धा-धानम्
धाव्-धावनम्
रञ्ज्-रञ्जनम्
रक्ष्-रक्षणम्
रच्-रचनम्
रम्-रमणम्
राज्-राजनम्
रुद्-रोदनम्
लप्-लपनम्
लभ्-लभनम्
लम्ब्-लम्बनम्
लप्-लपनम्

लष्-लषणम्
लिख्-लेखनम्
लिह्-लेहनम्
ली-लयनम्
लुट्-लोटनम्
लुप्-लोपनम्
लुभ्-लोभनम्
लोक्-लोकनम्
लोच्-लोचनम्
वच-वचनम्
प्रच्छ्-प्रच्छनम्
प्र+आप्-प्रापणम्
प्र+विश्-प्रवेशनम्
प्र+हस्-प्रहसनम्

प्र+ईर्-प्रेरणम्
प्रेष्-प्रेषणम्
बन्ध्-बन्धनम्
विद्-वेदनम्
वि+धा-विधानम्
वि+नश्-विनशनम्
वि+लप्-विलापनम्
वि+श्वस्-विश्वसनम्
वृ-वरणम्
वृत्-वर्तनम्
वृध्-वर्धनम्
वेप्-वेपनम्
शप्-शपनम्
शम्-शमनम्

शास्-शासनम्
शिक्ष्-शिक्षणम्
सेव्-सेवनम्
यज्-यजनम्
यत्-यतनम्
यम्-यमनम्
या-यानम्
याच्-याचनम्
युज्-योजनम्
युध्-योधनम्
शुभ्-शोभनम्
शुष्-शोषणम्
श्रि-श्रयणम्
श्रु-श्रावणम्

સમ્+મિલ્-સમ્મિલનમ્	વન્દ્-વન્દનમ્	સ્પૃશ્-સ્પર્શનમ્
સદ્-સદનમ્	વપ્-વપનમ્	સ્મૃ-સ્મરણમ્
સહ્-સહનમ્	વમ્-વમનમ્	શંસ્-શંસનમ્
સાધ્-સાધનમ્	વર્ણ્-વર્ણનમ્	સ્વપ્-સ્વપનમ્
સિચ્-સેચનમ્	વહ્-વહનમ્	હન્-હનનમ્
સિવ્-સેવનમ્	વિ+કસ્-વિકસનમ્	હુ-હવનમ્
સુ-સવનમ્	સ્તુ-સ્તવનમ્	હ્ર-હરણમ્
સૃજ્-સર્જનમ્	સ્થા-સ્થાનમ્	હૃષ્-હર્ષણમ્
સૃપ્-સર્પણમ્	સ્ના-સ્નાનમ્	શી-શયનમ્
વઙ્ચ્-વઙ્ચનમ્	સ્નિહ્-સ્નેહનમ્	

❖ પ્રકરણ - ૬ ❖

યડ્લુબન્ત પ્રક્રિયા

નિયમ

૧. વાટંવાટ અર્થમાં “ય” નો લોપ થાય છે. ભૂ + ય = બોભૂ

૨. “ચડ્લુબન્ત” ધાતુઓ બીજા ગણની જેમ ચાલશે. અને રૂપો પરસ્મૈપદીમાં થશે. બોમ્ભોતિ ।

૩. વ્યંજનથી શરૂ થતા ધાતુઓને વિકલ્પે રૂ લાગે છે. બોમ્ભવીતિ । બોમ્ભોતિ ।

દરેક કાળના ભૂ ધાતુના રૂપો

વર્તમાનકાળ

બોમ્ભોમિ-બોમ્ભવીમિ	બોમ્ભૂમઃ	બોમ્ભૂમ
બોમ્ભોષિ-બોમ્ભવિસિ	બોમ્ભૂથઃ	બોમ્ભૂથ
બોમ્ભોતિ-બોમ્ભવીતિ	બોમ્ભૂતઃ	બોમ્ભવતિ

હસ્તનભૂતકાળ

અબોમ્ભવમ્	અબોમ્ભૂવ	અબોમ્ભૂમ
અબોમ્ભોઃ-અબોમ્ભવીઃ	અબોમ્ભૂતમ્	અબોમ્ભૂત
અબોમ્ભોત્-અબોમ્ભવીત્	અબોમ્ભૂતામ્	અબોમ્ભવુઃ

આજ્ઞાર્થ

બોમ્ભવાનિ	બોમ્ભવાવ	બોમ્ભવામ
બોમ્ભૂહિ	બોમ્ભૂતમ્	બોમ્ભૂત
બોમ્ભોતુ-બોમ્ભવીતુ	બોમ્ભૂતામ્	બોમ્ભવતુ

વિધ્યર્થ

બોમ્ભૂયામ્	બોમ્ભૂયાવ	બોમ્ભૂયામ
બોમ્ભૂયાઃ	બોમ્ભૂયાતમ્	બોમ્ભૂયાત
બોમ્ભૂયાત્	બોમ્ભૂયાતામ્	બોમ્ભૂયુઃ

સામાન્ય ભવિષ્યકાળ

બોમ્ભવિષ્યામિ	બોમ્ભવિષ્યાવઃ	બોમ્ભવિષ્યામઃ
બોમ્ભવિષ્યસિ	બોમ્ભવિષ્યથઃ	બોમ્ભવિષ્યથ
બોમ્ભવિષ્યતિ	બોમ્ભવિષ્યતઃ	બોમ્ભવિષ્યન્તી

આશીર્વાદાર્થ

બોમ્ભૂયાસમ્	બોમ્ભૂયાસ્વ	બોમ્ભૂયાસ્મ
બોમ્ભૂયાઃ	બોમ્ભૂયાસ્તમ્	બોમ્ભૂયાસ્ત
બોમ્ભૂયાત્	બોમ્ભૂયાસ્તામ્	બોમ્ભૂયાસુઃ

પરોક્ષ ભૂતકાળ			ક્રિયાતિપત્ત્યર્થ		
બોભવાંચકાર-	બોભવાંચકૃવ	બોભવાંચકૃમ	અબોભવિષ્યમ્	અબોભવિષ્યાવ	અબોભવિષ્યામ
ચકર			અબોભવિષ્ય:	અબોભવિષ્યતમ્	અબોભવિષ્યત
બોભવાંચકર્થ	બોભવાંચક્રથુ:	બોભવાંચક્ર	અબોભવિષ્યત્	અબોભવિષ્યતામ્	અબોભવિષ્યન્
બોભવાંચકાર	બોભવાંચક્રતુ:	બોભવાંચકાર	અધતન ભૂતકાળ		
શ્વસ્તન ભવિષ્યકાળ			અબોભૂવમ્	અબોભૂવ	અબોભૂમ
બોભવિતાસ્મિ	બોભવિતાસ્વ:	બોભવિતાસ્મ:	અબોભો:	અબોભૂવિ:	અબોભૂત
બોભવિતાસિ	બોભવિતાસ્થ:	બોભવિતાસ્થ	અબોભોત્,	અબોભૂતામ્	અબોભુવુ:
બોભવિતા	બોભવિતારૌ	બોભવિતાર:	અબોભૂવીત્		

કૃષ્ણ - કૃષ્ણાની જેમ આચરણ કરે છે.

વર્તમાનકાળ	શ્વસ્તનભૂતકાળ	આજાર્થ	વિધ્યર્થ	શ્વસ્તનભવિષ્યકાળ
કૃષ્ણામિ	અકૃષ્ણમ્	કૃષ્ણાનિ	કૃષ્ણેયમ્	કૃષ્ણિતાસ્મિ
કૃષ્ણસિ	અકૃષ્ણ:	કૃષ્ણ	કૃષ્ણો:	કૃષ્ણિતાસિ
કૃષ્ણતિ	અકૃષ્ણત્	કૃષ્ણતુ	કૃષ્ણેત્	કૃષ્ણિતા

સામાન્ય ભવિષ્યકાળ	ક્રિયાતિપત્ત્યર્થ	પરોક્ષ ભૂતકાળ	આશીર્વાદાર્થ	અદત્તન ભૂતકાળ
કૃષ્ણિષ્યામિ	અકૃષ્ણિષ્યમ્	કૃષ્ણાંચકાર-ચકર	કૃષ્ણ્યાસમ્	અકૃષ્ણિષમ્
કૃષ્ણિષ્યસિ	અકૃષ્ણિષ્યઃ	કૃષ્ણાંચકર્થ	કૃષ્ણ્યાઃ	અકૃષ્ણીઃ
કૃષ્ણિષ્યતિ	અકૃષ્ણિષ્યત્	કૃષ્ણાંચકાર	કૃષ્ણ્યાત્	અકૃષ્ણીત્

માલા - માલાની જેમ આચરણ કરે છે .

વર્તમાનકાળ	દ્યસ્તનભૂતકાળ	આજાર્થ	વિદ્યર્થ	શ્વસ્તનભવિષ્યકાળ
માલામિ	અમાલામ્	માલાનિ	માલાયામ્	માલિતાસ્મિ
માલાસિ	અમાલાઃ	માલાહિ	માલાયાઃ	માલિતાસિ
માલાતિ	અમાલાત્	માલાતુ	માલાયાત્	માલિતા

સામાન્ય ભવિષ્યકાળ	ક્રિયાતિપત્ત્યર્થ	પરોક્ષ ભૂતકાળ	આશીર્વાદાર્થ	અદત્તન ભૂતકાળ
માલિષ્યામિ	અમાલિષ્યમ્	માલાંચકાર-ચકર	માલાયાસમ્	અમાલાસિષમ્
માલિષ્યસિ	અમાલિષ્યઃ	માલાંચકર્થ	માલાયાઃ	અમાલાસીઃ
માલિષ્યતિ	અમાલિષ્યત્	માલાંચકાર	માલાયાત્ .	અમાલાસિત્

યડ્ન્ત પ્રક્રિયા

નિયમ :-

૧. અતિશય અને વાટંવાટ અર્થમાં ' ય ' પ્રત્યય લાગે છે. પચ્+ય=પચ્ય, લૂય=લૂય
૨. આદિ અંશની દ્વિરુક્તિથાય છે. પચ્ય=પપચ્ય, લૂય=લૂલૂય
૩. દ્વિરુક્તિ થયે છતે પૂર્વના અ નો આ અને બીજા સ્વરનો ગુણ થાય છે. પાપચ્ય, લોલૂય
૪. યડ્ન્ત ધાતુઓ આત્મનેપદી છે.
૫. વજ્, સંસ, ધ્વંસ, બ્રંશ, પત્, પદ્, સ્કન્દ અને કસ્ ધાતુના યડ્ન્ત માં દ્વિરુક્તિ પૂર્વે ની ઉમેરાય છે. દા.ત. વનીવચ્યતે, સનીસસ્યતે, દનીધ્વસ્યતે, બનીબ્રશ્યતે, પનીપંચતે, ચનીસ્કચતે, ચનીકસ્યતે
૬. ઋ વાળા ધાતુની દ્વિરુક્તિ થયે છતે પૂર્વેની રી ઉમેરાય છે. નૃત્ - નરીનૃત્યતે, પૃચ્ - પરીપૃચ્ચતે.

બુધ્ - બોધ થવો

વર્તમાનકાળ	હસ્તનભૂતકાળ	આજ્ઞાથ	વિધ્યથ	શસ્તનભવિધ્યકાળ
બોબુધ્યે	અબોબુધ્યે	બોબુધ્યૈ	બોબુધ્યેય	બોબુધાઞ્ચક્રે
બોબુધ્યસે	અબોબુધ્યથા:	બોબુધ્યસ્વ	બોબુધ્યેથા:	બોબુધાઞ્ચકૃષે

बोबुध्येते सामान्य भविष्यकाण	अबोबुध्यत क्रियातिपत्त्यर्थ	बोबुध्यताम् परोक्ष भूतकाण	बोबुध्येत आशीर्वादार्थ	बोबुधाञ्चक्रे अधतन भूतकाण
बोबुधितास्मि बोबुधितासि बोबुधिता	बोबुधिष्ये बोबुधिष्यसे बोबुधिष्यते	अबोबुधिष्ये अबोबुधिष्यथाः अबोबुधिष्यत	बोबुधिषीय बोबुधिषीष्ठाः बोबुधिषीष्ट	अबोबुधिषि अबोबुधिष्ठाः अबोबुधिष्ट

दा - आपवुं

वर्तमानकाण	द्यस्तनभूतकाण	आज्ञार्थ	विध्यर्थ	द्यस्तनभविष्यकाण
दादाये दादायसे दादायते सामान्य भविष्यकाण	अदादाये अदादायथाः अदादायत क्रियातिपत्त्यर्थ	दादायै दादायस्व दादायताम् परोक्ष भूतकाण	दादायेय दादायेथाः दादायेत आशीर्वादार्थ	दादायाञ्चक्रे दादायांचकृषे दादायाञ्चक्रे अधतन भूतकाण
दादायिताहे दादायितासे दादायिता	दादायिष्ये दादायिष्यसे दादायिष्यते	अदादायिष्ये अदादायिष्यथाः अदादायिष्यत	दादायिषीय दादायिषीष्ठाः दादायिषीष्ट	अदादायिषि अदादायिष्ठाः अदादायिष्ट

वि = वयति (विरिवाचरति) विवाय = विव्यतुः विव्युः,
अवयीत् - अवायीत् वीयात्

अ = अति (अइवाचरति) **परोक्ष भूतकाण** औ-अतुः-उः

श्री = श्रयति (श्रीरिवाचरति) शिश्राय, शिश्रियतुः, शिश्रियुः

पितृ = पितरति (पितेवाचरति) प्रित्रियात्

• भू = भवति (भूरिवाचरति) **परोक्ष भूतकाण** बुभाव, **अधतन भूतकाण** - अभवीत्

द्रु = द्रवति (द्रुरिवाचरति) **अधतन भूतकाण** - अद्रावीत्

इदम् = इदामति (इदमिवाचरति)

पथिन् = पथीनति (पन्थाः इवाचरति)

मथिन् = मथीनति (मन्थाः इवाचरति)

दिव् = द्यवति (द्यौः इवाचरति)

क = कति (क इवाचरति)

स्व = स्वति (स्व इवाचरति)

ऋभुक्षिन् = ऋभुक्षीणाति (ऋभुक्ष) इवाचरति

होड = होडते (होड इवाचरति)

अकाल्म् = अकाल्मते (अकाल्म इवाचरति)

❖ प्रकरणी - ७ ❖

उपमान कर्ता

वर्तमानकाण	द्यस्तनभूतकाण	पुत्र आज्ञार्थ	विध्यर्थ	द्यस्तनभविष्यकाण
पुत्राये	अपुत्राये	पुत्रायै	पुत्रयेय	पुत्रायाञ्चक्रे
पुत्रायसे	अपुत्रायथाः	पुत्रायस्व	पुत्रायेयाः	पुत्रायाञ्चकृषे
पुत्रायते	अपुत्रायत	पुत्रायताम्	पुत्रायेत	पुत्रायाञ्चक्रे
सामान्य	क्रियातिपत्त्यर्थ	परोक्ष	आशीर्वादार्थ	अद्यतन
भविष्यकाण		भूतकाण		भूतकाण
पुत्रायिताहे	पुत्रायिष्ये	अपुत्रायिष्ये	पुत्रायिषीय	अपुत्रायिषि
पुत्रायितासे	पुत्रायिष्यसे	अपुत्रायिष्यथाः	पुत्रायिषीष्ठाः	अपुत्रायिष्ठाः
पुत्रायिता	पुत्रायिष्यते	अपुत्रायिष्यत	पुत्रायिषीष्ट	अपुत्रायिष्ट

વર્તમાનકાળ	હસ્તનભૂતકાળ	કવિ આજ્ઞાર્થ	વિધ્યર્થ	શ્વસ્તનભવિધ્યકાળ
કવીયે	અકવીયે	કવીયૈ	કવીયેય	કવીયાઞ્ચક્રે
કવીયસે	અકવીયથા:	કવીયસ્વ	કવીયેથા:	કવીયાઞ્ચકૃષે
કવીયતે	અકવપત	કવીયતામ્	કવીયેત	કવીયાઞ્ચક્રે
સામાન્ય ભવિષ્યકાળ	ક્રિયાતિપત્ત્યર્થ	પરોક્ષ ભૂતકાળ	આશીર્વાદાર્થ	અધતન ભૂતકાળ
કવીયિતાહે	કવીયિષ્યે	અકવીયિષ્યે	કવીયિષીય	અકવીયિષિ
કવીયિતાસે	કવીયિષ્યસે	અકવીયિષ્યથા:	કવીયિષીષ્ઠા:	અકવીયિષ્ઠા:
કવીયિતા	કવીયિષ્યતે	અકવીયિષ્યત	કવીયિષીષ્ઠ	અકવીયિષ્ટ

તેના જેવા આચાર અર્થમાં ય પ્રત્યય

માલા - માલાયતે (માલેવાચરતિ)
 ભાનુ - ભાનૂયતે (ભાનુરિવાચરતિ,
 આ પ્રમાણે આગળ સમજવું)
 પિતૃ - પિત્રીયતે

અપ્સરસ્ - અપ્સરાયતે
 કુમારી - કુમારાયતે
 કષ્ટ - કષ્ટાયતે, પાપં ચિકીર્ષતિ
 કક્ષ - કક્ષાયતે

अभ्र - अभ्रायते (अभ्रं करोति)
पटपट - पटपटायति-ते
ओजस् - ओजायते
नौ - नाव्यते
युष्मत् - त्वद्यते युष्मद्यते
सत्र - सत्रायते
कृच्छ्र- कृच्छ्रायते
शब्द - शब्दायते (शब्दं करोति)
लोहित - लोहितायति
राजन् - राजीयते
पाचिका - पाचिकायते
अवगल्भ - अवगल्भायते
अस्मत् - मद्यते, अस्मद्यते

तपस् - तपस्यति (तपश्चरति)
कष्ट - कष्टायते (पाप कर्तुमुत्सहते)
कलह - कलहायते (कलहं करोति)
लोहिनी - लोहिनीयते
तरल- तरलायते (तरलो भवति),
तरलयति (तरलं करोति)
उत्क - उत्कायते (उत्कः भवति),
तरलयति (तरलं करोति)
शिथिल - शिथिलायते (शिथिलं
भवति), शिथिलयति (शिथिलं करोति)
शीघ्र - शीघ्रायते (अशीघ्रः शीघ्रः
भवति), भृश- भृशायते (अभृशः भृशं
भवति)

❖ પ્રકરણ - ૮ ❖

કણ્ઠવાદિ ધાતુઓ

નિયમ :-

૧. “કણ્ઠ” વગેરેને સ્વાર્થ માં “ય” પ્રત્યય લાગે છે.

કણ્ઠ+ય=કણ્ઠ્યતિ-તે, કર્મણિ-કણ્ઠ્ય્યતે

૨. “ય” પ્રત્યય લાગતાં સ્વર દીર્ઘ થાય છે. મન્તુ+ય=મન્તૂયતિ

ધાતુ	પદ	અર્થ	રૂપ
ભિષજ્	પરસ્મૈપદ	ચિકિત્સા કરવી	ભિષજ્યતિ
સમર્	પરસ્મૈપદ	યુદ્ધ કરવું	સમર્થતિ
સપર્	પરસ્મૈપદ	પૂજા કરવી	સપર્યતિ । સપર્યા=પૂજા
અગદ	પરસ્મૈપદ	ઓષધ કરવું	અગદ્યતિ
સુખ્ર	પરસ્મૈપદ	સુખી થવું	સુખ્યતિ
મગધ	પરસ્મૈપદ	વિંટવું	મગધ્યતિ
મેધા	પરસ્મૈપદ	જલ્દીથી ગ્રહણ કરવું	મેધાયતિ

खेला	परस्मैपद	भेल करवो	खेलायति
वेला	परस्मैपद	विलंज करवो	वेलायति
तिरस्	परस्मैपद	आच्छादन करवुं	तिरस्यति
उषस्	परस्मैपद	प्रभात थवुं	उषस्यति
असु	परस्मैपद	मनथी जणवुं	असूयति
वल्गु	परस्मैपद	पूजा करवी	वल्गूयति
मन्तु	परस्मैपद	शेष करवो	मन्तूयति
हणी	आत्मनेपद	लज्जा पामवी	हणीयते
मही	आत्मनेपद	वधवुं	महीयते
कण्डू	उत्तमपद	जणवुं	कण्डूयति-ते

लौकिक धातुઓ

धातુ	ગણ	પદ	અર્થ	રૂપ
ક્લવ્	૧	આ.	ઝાંખુ પડવું	વિક્લવતે
વીજ્	૧૦	પર.	વીઝવુ	વીજયતિ

હીલ	૧૦	૫૨.	નિંદા કરવી	હીલયતિ
અન્દોલ	૧૦	૫૨.	હિંચોળવું,ડોલાવવું	અન્દોલયતિ
હિન્દોલ	૧૦	૫૨.	હિંચોળવું,ડોલાવવું	હિન્દોલયતિ
પ્રેડ્છોલ	૧૦	૫૨.	હિંચોળવું,ડોલાવવું	પ્રેડ્છોલયતિ

સૌત્ર ધાતુઓ

ધાતુ	ગણ	પદ	અર્થ	રૂપ
સ્તમ્ભ્	૫,૧૦	આ.	અટકી જવું	સ્તમ્ભોતિ, સ્તમ્ભાતિ, સ્તમ્ભતે
ચુક્ષ્	૧	૫૨.	ચોકખાઈ રાખવી	ચુક્ષતિ
સ્તુમ્ભ્	૫,૯	૫૨.	અટકી જવું	સ્તુમ્ભાતિ, સ્તુમ્ભોતિ
સ્કમ્ભ્	૫,૯	૫૨.	અટકી જવું	સ્તુમ્ભાતિ, સ્તુમ્ભોતિ
સ્કુમ્ભ્	૫,૯	૫૨.	અટકી જવું	સ્કુમ્ભાતિ, સ્કુમ્ભોતિ
તન્દ્રા	૨	૫૨.	આળસ કરવી	તન્દ્રાતિ

તજુ	૧	૫૨.	વેગવાળા હોવું	જવતિ
તર્ક	૧	૫૨.	વિચાર કરવો	તર્કતિ
તુર	૧	૫૨.	જલ્દી જવું	તોરતિ
લુલ	૧	૫૨.	કંપવું, ડોલવું	લોલતિ
પશ્	૧	ઉ.	ખાધા કરવી	પશતિ, પશતે
સ્પશ્	૧	ઉ.	ખાધા કરવી	સ્પશતિ, સ્પશતે
પસ્	૧	ઉ.	જવું, ખાંધવું, વસવું	પસતિ, પસતે

વાચ્ય કરણીય ધાતુઓ

લૌકિક-લોકોત્તર સાહિત્યના વાક્યોમાં વપરાતા કેટલાક ધાતુઓ

ધાતુ	ગણ	પદ	અર્થ	રૂપ
ચુલુમ્પ્	૧	૫૨.	છેદવું	ચુલુમ્પતિ
કુચ્	૧	૫૨.	ખોલવું, ઉઘાડવું	કુચતિ
ઉલ્લલ (ડ)	૧૦	૫૨.	ઉલડવું	ઉલ્લલયતિ, ઉલ્લડયતિ

અવધીર	૧૦	પર.	તિરસ્કારવું	અવધીરયતિ
ઉદ્ધુષ્	૬	પર.	ઉચ્છ્વાસ લેવો	ઉદ્ધુષતિ

સ્વાર્થિક પ્રત્યયાન્ત ધાતુઓ

કેટલાક ધાતુઓને આય,અય,ઈય,સન્ પ્રત્યયો લાગવા છતાં પણ અર્થમાં ફેરફાર થતો નથી.

ધાતુ	ગણ	પદ	અર્થ	રૂપ
વધ્	૧	આ.	મોં બગાડવું	બીભત્સતે
ગુપ્	૧	પર.	રક્ષણ કરવું	ગોપાયતિ
ધૂપ્	૧	પર.	સંતાપવું	ધૂપાયતિ
વિચ્છ્	૬	પર.	જવું	વિચ્છાયતિ
પણ્	૧	આ.	વ્યાપાર કરવો	પણાયતિ,
પણ્	૧-૫	પર.	હોડબકવી,સ્તુતિ કરવી	પણાયતિ
પન્	૧	આ.	સ્તુતિ કરવી	પનાયતે,પનાયતિ
કમ્	૧	આ.	અભિલષવું	કામયતે

ઋત્	૧	પર.	દૃષ્ટા કરવી, જવું	ઋતીયતે
ગુપ્	૧	આ.	ગર્હા કરવી	જુગુપ્સતે
તિજ્	૧	આ.	ક્ષમા કરવી	તિતિક્ષતે
વિકિત્	૧	પર.	સંશય કરવો	વિચિકિત્સતિ
કિત્	૧	પર.	વ્યાધિનો પ્રતિકાર કરવો	ચિકિત્સતિ
શાન્	૧	ઉ.	તીક્ષ્ણ કરવું	શીશાંસતિ-તે
દાન્	૧	ઉ.	સરળતા રાખવી	દીદાંસતિ-તે
માન્	૧	આ.	વિચારવું	મીમાંસતે

આચાર્ય ત્રિયોદ્ધારક, વૈરાગ્ય વારિધિ

પ.પૂ.આચાર્યદેવ શ્રીકુલચન્દ્રસૂરીશ્વરજી મ.સા.ની સાહિત્ય યાત્રા

- ૧ શ્રી કલ્પસૂત્ર અક્ષરગમનિકા (પ્રત)
- ૨ શ્રી મહાનિશીથ સૂત્ર
- * ૩ શ્રી આચારાંગ સૂત્ર (ભાગ-૧)
- * ૪ શ્રી આચારાંગ સૂત્ર (ભાગ-૨)
- ૫ શ્રી પંચકલ્પભાષ્ય ચૂંટિ
- ૬ ન્યાયાપતાર- સટીક
- ૭ શ્રી વિશતિવિંશિકા પ્રકરણ- અનુવાદ
- ૮ શ્રી વિશતિવિંશિકા પ્રકરણ- સટીક
- ૯ શ્રી શ્રાદ્ધવિધિ પ્રકરણ (પ્રત)
- * ૧૦ શ્રી માર્ગપરિશુદ્ધિ પ્રકરણ- સટીક
- ૧૧ સુલભ ધાતુ રૂપ કોશ
- ૧૨ સંસ્કૃત શબ્દ રૂપાવલી
- * ૧૩ સંસ્કૃત ધાતુ અદ્યતનાદિ રૂપાવલી
- * ૧૪ મુદ્રપતિ ચર્ચા (હિન્દી- ગુજરાતી)
- ૧૫ જેન આવકાચાર (હિન્દી)
- ૧૬ જેન આવકાચાર (ગુજરાતી)
- ૧૭ જેન ઇતિહાસ (હિન્દી)

- ૧૮ જીવવિચાર એવં તત્ત્વજ્ઞાન (હિન્દી)
- ૧૯ સુબોધ સંસ્કૃત માર્ગોપદેશિકા (સંસ્કૃત ભુક-૧)
- ૨૦ સુબોધ સંસ્કૃત મન્દિરાન્તઃ પ્રવેશિકા (સંસ્કૃત ભુક-૨)
- ૨૧ કર્મ ન્યાયત લિખિત નાચત
- ૨૨ સુખી જીવનની માસ્ટર કી
- ૨૩ જીવથી શિવ તરફ
- ૨૪ તત્ત્વની વેબસાઈટ
- * ૨૫ ભક્તિ કરતાં છૂટે મારા પ્રાણ...
- ૨૬ કોન બનેગા ગુરુગુણજ્ઞાની
- ૨૭ ઓઘો છે અણમૂલો ...
- ૨૮ સુબોધ પ્રાકૃત વિજ્ઞાન પાઠમાળા (પ્રાકૃત ભુક)
- ૨૯ સુબોધ સંસ્કૃત ધાતુ રૂપાવલી ભાગ-૧
- ૩૦ સુબોધ સંસ્કૃત ધાતુ રૂપાવલી ભાગ-૨
- ૩૧ સુબોધ સંસ્કૃત ધાતુ રૂપાવલી ભાગ-૩
- ૩૨ સુબોધ સંસ્કૃત નાટક પ્રાણ...
- ૩૩ શ્રાદ્ધવિધિ ગુણજ્ઞાની
- * આ નિશાન મૂલો ...

વિજ્ઞાન પાઠમાળા (પ્રાકૃત ભુક)

ધાતુ રૂપાવલી ભાગ-૧

ધાતુ રૂપાવલી ભાગ-૨

ધાતુ રૂપાવલી ભાગ-૩

ધાતુ રૂપાવલી ભાગ-૪

(હિન્દી)

પ્રાપ્તિસ્થાન

દિવ્ય દર્શન કાર્યાલય

૩૯/ કલિકુંડ સોસાયટી, મફલી ધાતુ રૂપાવલી ભાગ-૩

જી. અમદાવાદ, ફોન : (૦૨૭૧૪)

ધોળકા